

3 Aruba

Vliegwiél WEB
voor opslag energie

9 Wereld

Homo mag naar
bloedbank

10 Financieel

Megacontract
voor defensieconcern
Northrop

12 Sport

Leerzame finale
voor turnsters

Nog steeds geen wet voor rampenzender

ORANJESTAD — Slechts één radiostation zond daadwerkelijk uit tijdens de stroomstoring afgelopen vrijdag. Als bij een calamiteit - een orkaan of aardbeving - de stroom uitvalt, is via de ether geen informatievoorziening mogelijk. In 2013 zou al een wet in de maak zijn om generators bij radiostations te verplichten, maar bij Directie Wetgeving en Juridische Zaken is daar niets over bekend.

door onze verslaggever
Leanne van Sponsen

“Elk radiostation zou een generator moeten hebben”, vindt Nico Arts, interim-directeur van Bureau Rampenbestrijding. Zijn voorganger, Jaime Donata, zei dit ook al in een interview met *Amigoe* in januari 2013. Er zou een zogenaamde ‘radio-omroepwet’ in de maak zijn, maar bij DWJZ is niets bekend over een op handen zijnde wet wat betreft radio’s, laat DWJZ-directeur George Croes desgevraagd weten. “Wij zijn niet bezig met iets op het gebied van radio’s en hebben daar ook niets over binnengekregen.”

Geen regels

Er is wel een calamiteiten-zender die de overheid bij voorkeur gebruikt, Canal 90, maar ook deze zond niet uit tijdens de stroomstoring van afgelopen vrijdag. Alleen Hits 100.9 FM had een generator en kon blijven uitzenden. “Een gewone stroomuitval is geen calamiteit”, aldus Arts. Maar als er wel een calamiteit is en de stroom valt dan uit, is er

geen informatievoorziening. “De regering heeft Canal 90 aangewezen als noodzender, maar er is weinig tot geen contact over de regels wat betreft apparatuur en het hoe en wat van een rampenzender.” Deze regelgeving staat volgens Arts in de kinderschoenen.

Megafoon

Het enige alternatief om de bevolking te informeren als er geen stroom is, is dat de politie met wagens rondrijdt en door middel van megafoons mensen oproept om bijvoorbeeld binnen te blijven en ramen en deuren te sluiten. In Nederland maakt men gebruik van sirenes, die elke eerste maandag van de maand getest worden. “Daar is hier ook over gesproken”, zegt Arts. “De aanschaf en onderhoud van een dergelijk systeem is erg duur en de zoute lucht tast alles aan. Het zou daardoor kunnen dat het alarm het niet doet bij een ramp. De kans op een calamiteit is hier niet zo heel groot, maar is er wel altijd.”

Sms-alert

Bureau Rampenbestrijding

stuurt bij een dergelijke gebeurtenis een sms naar hulpverlenende instanties en personen. Het is de bedoeling dat dit uitgebreid wordt naar een speciaal sms-alert dat iedere willekeurige persoon die zich daarvoor aanmeldt, kan ontvangen. “We willen dan iedereen kunnen informeren door een e-mail en sms te sturen. Dat is alleen nog niet geregeld met de telefoonmaatschappijen, maar we werken er wel aan.”

Batterijen

Het is nu al wel mogelijk om je aan te melden bij Aruba Alert systeem via de website www.aruba-alert.net, maar deze website werkt niet of bestaat niet. Arts gaat onderzoeken wat daarmee aan de hand is. Voorlopig is Canal 90 (89.9 FM) de enige rampenzender. Telefonische navraag leert dat daar inderdaad geen generator is, de reden daarvoor is onbekend. Als bij een calamiteit de stroom uitvalt, kan dus ook dit radiostation niet uitzenden. Bureau Rampenbestrijding raadt mensen dringend aan om een radio op batterijen in huis te halen. “Zeker in het orkaanseizoen is dat erg belangrijk, anders kun je alsnog nergens informatie vandaan halen.”

Elmar en WEB doen nog steeds onderzoek naar de oorzaak van de storing, die heel Aruba trof.

Zeg nee tegen drugs

ORANJESTAD — Kleurrijke sokken gisteren aan de voeten van leerlingen van groep 3b van Scol Paso Pa Futuro. Waarnemend directeur Miriam van der Biezen vertelt *Amigoe* vanmorgen enthousiast dat ze de hele week de actie van anti-drugsorganisatie FADA steunen. “Morgen mogen de leerlingen met hoeden naar school komen.” *Siman di bisti na locura*, oftewel de week om gek gekleed te gaan, is in het leven geroepen om op ludieke wijze aandacht te vragen tegen drugsgebruik. Maandag in het rood, dinsdag sokken, vandaag in pyjama, donderdag met een hoed op en vrijdag een T-shirt van het project ‘Paga tino’. FADA richt zich met de actie niet alleen op scholen, iedereen mag meedoen. Wie het thema van die dag draagt, kan een foto uploaden op de Facebook-pagina van FADA of het e-mailen naar de stichting, zodat zij het kunnen posten.

‘Australië betaalde mensensmokkelaars’

SYDNEY — Om van een groep bootvluchtelingen af te komen, heeft Australië mensensmokkelaars betaald om de vluchtelingen weer weg te brengen. Dat meldt Amnesty International op basis van eigen onderzoek.

In minimaal één geval zetten Australische grenswachten de opvarenden van een vluchtelingenschip over op andere boten met maar weinig brandstof aan boord, en gaven ze de bemanning samen 32.000 dollar om de vluchtelingen naar Indonesië te brengen. De migranten waren eigenlijk op weg om asiel aan te vragen in Nieuw-Zeeland. Het incident zou zijn gebeurd in mei van

dit jaar. Een soortgelijk geval zou zich hebben voorgedaan in juli. Bootvluchtelingen werden door Australische grenswachten van boord gehaald, op een andere boot gezet en naar Indonesië gestuurd. Volgens getuigenverklaringen had de bemanning ineens nieuwe reistassen waarvan de inhoud geheim moest blijven. Volgens Amnesty lijkt het er

sterk op dat de Australische regering wist van de betaling van bemanningen en dat ze mogelijk zelfs opdracht heeft gegeven. De Australische grenscontrole begint steeds meer te lijken op een wetteloze operatie, aldus de mensenrechtenorganisatie.

Australië kent een zeer streng asielbeleid. Het is erop gericht dat geen enkele bootvluchteling meer voet aan wal zet. Schepen met vluchtelingen worden teruggestuurd of terug gesleept naar het land van herkomst, doorgaans Indonesië.

Oostenrijk en Slovenië willen grenshekken

Een groep migranten wachten om de Sloveens-Oostenrijkse grens te mogen oversteken.

WENEN — Oostenrijk gaat hekken zetten langs de grens met Slovenië. De bedoeling is dat de toestroom van vluchtelingen dan ordelijker gaat verlopen. Dat heeft de Oostenrijkse minister van Binnenlandse Zaken Johanna Mikl-Leitner gezegd tegen de Oostenrijkse radiozender ÖRF.

Ook Slovenië overweegt de bouw van een grenshek, waarmee het land de grens met Kroatië zou willen afsluiten. Slovenië wordt overspoeld door migranten, sinds Hongarije de grens met Kroatië heeft afgesloten door een hek met prikkeldraad. Zowel Oostenrijk als Slovenië maakt deel uit van de Schengenzone, waarbinnen mensen vrij mogen bewegen. Grenscontroles moeten worden gemeld bij de Europese Commissie, maar de plaatsing van de hekken is nog niet

doorgegeven, liet een commissiewoordvoerder vandaag weten. Duitsland en Oostenrijk besloten al eerder grenscontroles in te stellen. Brussel oordeelde vorige week dat die tijdelijke maatregel proportioneel is. De controles mogen in principe maximaal twee maanden duren. Oostenrijk heeft inmiddels ook politiemensen naar Slovenië gestuurd om te helpen de vluchtelingenstroom in goede banen te leiden. Tsjechië, Hongarije, Italië, Duitsland, Slowakije, Spanje en Frank-

rijk gaan dat ook doen. Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker heeft later op de dag een gesprek met de Oostenrijkse bondskanselier Werner Faymann om de situatie te bespreken. Oostenrijk kreeg vandaag een tik op de vingers van buurland Duitsland. De Duitse minister van Binnenlandse Zaken Thomas de Maiziëre zei dat Oostenrijk Duitsland begin deze week had overvallen met het ‘dummen’ van duizenden vluchtelingen in het donker aan de grens bij Passau. Niet erg netjes, meende De Maiziëre.

Grootste moeite

Hoe Oostenrijk duizenden vluchtelingen in het donker en zonder enige waarschuwing heeft gedumpt bij de

grens met Duitsland, kan niet door de beugel. Het kostte de Zuid-Duitse deelstaat Beieren de grootste moeite de migranten onder te brengen. Dat heeft minister van De Maiziëre vandaag gezegd. “Het gedrag van Oostenrijk de afgelopen dagen was niet in orde.” Maandag meldden zich onaangekondigd 8000 vluchtelingen aan de Oostenrijks-Duitse grens bij Passau, dinsdag waren dat er nog eens 5500. Vooral maandag voelden de Duitse autoriteiten zich door de toevloed aan migranten overvallen. De Maiziëre heeft een hartig woordje met zijn Oostenrijkse collega gesproken en zegt te verwachten dat Wenen de vluchtelingenstroom vanaf nu weer ordelijk laat verlopen.

Politie bestormt Turks mediaconcern

ISTANBUL — De politie heeft met behulp van een waterkanon en traangas vandaag in Istanbul het hoofdkwartier bestormd van het mediaconcern Koza Ipek Holding. Talrijke mensen voor het pand probeerden tevergeefs de politie en nieuwe beheerders tegen te houden.

De politie voerde een rechtelijk bevel uit. Dat schrijft voor dat het concern onder staatstoezicht komt te staan en dat daarvoor beheerders worden aangesteld. Het bedrijf wordt verdacht van illegale financiële praktijken en zou worden gefinancierd door een terroristische organisatie.

Met die organisatie bedoelt justitie de beweging rond de progressieve islamgeleerde Fethullah Gülen. De in de VS wonende Gülen was ooit een belangrijke bondgenoot van de politicus en premier Recep Tayyip Erdogan, de huidige president. Sinds 2013 zijn de twee in een bittere strijd verwickeld.

De protesten laaiden flink op tijdens de bestorming van het mediaconcern Koza Ipek Holding. Aangestelde beheerders zouden het bedrijf in de gaten moeten houden.

Media van Koza Ipek staan kritisch tegenover Erdogan. De baas van het mediabedrijf, Akin Ipek, zei dat de benoemde beheerders geen enkel recht hebben de uitzendingen te verstoren. De uitzendingen van onder meer Bugün TV werden vandaag korte tijd onderbroken als gevolg van de onrust die de komst van politieagenten en beheerders veroorzaakte. De drie beheerders zijn volgens Turkse media lid van

de partij voor Rechtvaardigheid en Ontwikkeling (AK) van Erdogan.

Zondag zijn er parlementsverkiezingen. Die zijn een gevolg van de politieke impasse die na de verkiezingen in juni is ontstaan. De AK verloor in juni voor het eerst na dertien jaar de absolute meerderheid in het parlement. Het is niet gelukt een regeringscoalitie te smeden.

the plaza CAFE

Wist u dat wij elke dag een lunchcombo hebben voor maar 10 gulden!!

Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

Rani's Way Aruba (Food Service)

Zoekt een ervaren medewerkster(-er) voor de administratie.
Een goede beheersing van het Papiaments en Nederlands is een vereiste.
Ervaring met QuickBooks en Microsoft Office is een voordeel.

Sollicitaties met CV inleveren:
Constantijn Huygensstraat 19E, Oranjestad.

THE CINEMAS
thecinemas.aw

Valid till October 28

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
PARANORMAL ACTIVITY: THE GHOST DIMENSION 3D daily: 4:30 6:45 9:00 late show: 11:30 NEW 3D R	PARANORMAL ACTIVITY: THE GHOST DIMENSION 3D daily: 5:15 7:30 9:45 late show: 12:15 NEW 3D R
BURN! (ADAM JONES) daily: 5:30 8:30 matinee: 12:00 2:45 NEW PG-13	BURN! (ADAM JONES) daily: 5:45 8:45 matinee: 2:30 NEW PG-13
THE MARTIAN IN 2D daily: 7:45 late show: 11:30 PG-13	STEVE JOBS daily: 5:15 matinee: 2:15 R
THE LAST WITCH HUNTER daily: 5:45 8:45 matinee: 11:45 NEW PG-13	THE LAST WITCH HUNTER daily: 5:30 8:30 matinee: 2:45 late show: 11:30 NEW PG-13
PAN IN 2D matinee: 12:15 2:45 PG	PAN IN 2D matinee: 2:30 PG
CRIMSON PEAK daily: 5:15 8:00 late show: 11:30 R	CRIMSON PEAK daily: 8:15 late show: 11:45 R
GOOSEBUMPS 3D daily: 5:00 matinee: 12:00 2:30 PG	GOOSEBUMPS 3D daily: 4:30 7:00 9:30 matinee: 2:00 late show: 12:00 PG
BRIDGE OF SPIES daily: 4:30 8:00 matinee: 1:00 late show: 11:15 PG-13	BRIDGE OF SPIES daily: 5:15 8:15 matinee: 2:15 late show: 11:30 PG-13
WAR ROOM daily: 12:15 3:00 PG	
HOTEL TRANSYLVANIA 2 IN 2D matinee: 12:00 2:15 PG	

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

Attentie

De komende tijd volgen onze collega's trainingen om u beter van dienst te zijn. In verband hiermee zijn onze loketten en/of Call Center vanaf 12:00 pm dicht op de volgende dagen:

30 oktober (Call Center)
17 november (Call Center)

Onze excuses voor eventueel ongemak.

WEB
WATER-EN ENERGIEBEDRIJF ARUBA N.V.

Balashi 76, Aruba | T. 525 4200 | F. 585 2000
E. info@webaruba.com | www.webaruba.com

Hadicurari
Restaurant of the Renaissance in Aruba

Mussels Weekend!
October 30 - November 1

• 1 kg Mussels
• French fries
• French bread
• Sauces
• Salad

For only
Avg. 59.00
US\$ 33.75
per person

Limited Stock

For reservations call: (297) 586 2238 - www.hadicurari.com

LOCATED BETWEEN MARIOTT'S GOLF CLUB AND WOODWARD BEACH - RIGHT ON THE BEACH

RENAISSANCE MARKETPLACE

FREE! Trick or Treat for kids

SATURDAY, OCTOBER 31, 2015. FROM 6PM TILL 9PM

DINO JUMP • TRAMPOLINE • CAROUSEL • ARTS & CRAFTS
BALLOONS • FACEPAINTING • POPCORN • COTTON CANDY
DANCE SHOW • ZUMBA FOR KIDS AND PHOTO BOOTH
LIMITED FREE PARKING

From Aruba to Miami

BOOK NOW!

SPECIAL ARUBA + MIAMI
starting from
AWG 487

Booking and travel period until December 15th, 2015 ***Fare is including government taxes *** Fare is based on return flight *** Fare is not available for group bookings. Fare is non-refundable and non-transferable *** Seats are limited.

PURCHASE YOUR TICKET ONLINE AT WWW.FLY-INSELAIR.COM, VIA INSELAIR CONTACT CENTER 582 1200 INSELAIR TICKET OFFICE OR AT YOUR LOCAL TRAVEL AGENCY.

InselAir
Reaching Higher

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad

Bel: 583 5400 - Primavera 1-B
Ma - Vr 8 am - 5 pm

STOP
Huiselijk geweld!

Waaanzinnige introductieaanbiedingen
Maak nu kennis met TUI

Retour nu vanaf
Aruba - Amsterdam AWG **1225,-** p.p.

Ga naar het TUI Sales Office, bel ons op +297 5820804 of ga naar uw lokale travel agent

TUI
Discover your smile

Now Available! 3-6-9-12-18 & 24 Month Credit options

HOME & NATURE

Avenida Millio Croes 70
Tel. 584-4488

Open from Monday thru Saturday
From 10:00 am till 6:00 pm

Home & Nature Aruba
www.homeandnaturearuba.com

SafeCom
SECURITY • COMMUNICATIONS • TECHNOLOGIES

EXPO CAS WINNERS

These are the best
'BEING ROBBED FACES'
from Expo Cas.

Do you recognize yourself?
Contact Safecom before
November 30 to collect your prize!

1ST PRIZE
Home Alarm Package

2ND PRIZE
Basic Home Surveillance Package

3RD PRIZE
Apple iPad Air 2

SPECIAL DEALS
UP TO DEC. 31

Call for info
588 2612

SafeCom Group of Companies
Rumbastraat 25 | Camacuri, Aruba
Phone: +(297) 588 26 12 | +(297) 588 26 14
www.safecomaruba.com | info@safecomaruba.com

Eerste dag Green Aruba Conference:

Vliegwiel WEB voor opslag energie

ORANJESTAD — Bij de opening van de zesde Green Aruba conferentie gisteren was duurzame energie het onderwerp van de dag. In het kader daarvan kondigde WEB een nieuw energieopslagsysteem aan.

Premier Mike Eman opende de zesde Green Aruba Conference met een toespraak over de kracht van eilandbewoners. De klimaatverandering heeft voor de Caribische eilanden veel gevolgen, zei hij. “Maar God heeft eilandbewoners gezegend met een sterk karakter.” Als voorbeelden noemde de premier Montserrat dat in 1995 verwoest werd door een vulkaan, Grenada dat een orkaan te verduren kreeg en waar 90 procent van de huizen weg was en Haïti waar in 2010 een enorme aardbeving was. “Iedereen ging de volgende dag aan het werk om het eiland weer op te bouwen.”

Gezamenlijk
Volgens Eman is het belangrijk om als eilanden gezamenlijk aan de toekomst te denken en te strijden tegen de gevolgen van klimaatverandering door duurzaamheid. Daarbij haalde hij ook de Visie 2020 aan, waarin staat dat Aruba in dat jaar onafhankelijk moet zijn van fossiele brandstoffen. Een panel van internationale experts discussieerde vervolgens over het onderwerp van

De premier houdt zijn toespraak tijdens de opening van Green Aruba VI

nieuwe en duurzame energie. De panelleden spraken hun waardering uit over Visie 2020 en over de verbetering in infrastructuur en het niveau van technologie op Aruba. Overigens waarschuwde de Carbon War Room in 2013 al, in het onderzoeksrapport Smart Growth Pathways, dat 100 procent onafhankelijkheid van fossiele brandstof in 2020 onhaalbaar lijkt. Slechts met zeer grote inspanning zou 80 procent gehaald kunnen worden, concludeerden de

onderzoekers twee jaar geleden.

Vliegwiel
Water- en energiebedrijf WEB kondigde tijdens de eerste dag van Green Aruba een nieuw systeem aan om energie op te slaan door middel van een zware dynamo, die aangedreven wordt door een vliegwiel. Als er bijvoorbeeld meer energie uit zonnepanelen of windmolens komt dan er energiebehoefte is, kan de overtollige energie opgeslagen worden. Het vliegwiel

draait sneller naar mate er meer energie opgeslagen wordt. Als de opbrengst qua energie minder is, wordt de energie weer uit het vliegwiel gehaald en gaat het langzamer draaien. Op Green Aruba 2013 tekende WEB al een intentieverklaring met Canadese fabrikant Temporal Power van het systeem, maar nu pas is er akkoord over de installatie. Dat komt doordat WEB vorig jaar vrijwel alle projecten tijdelijk stil legde vanwege financiële problemen bij het bedrijf.

MEP: ‘Ernstige twijfel over integriteit Arubaanse regeerders’

ORANJESTAD — Oppositiepartij MEP heeft grote twijfels over de manier waarop in Aruba ministers worden gescreend. De partij stelt daarom voor om strikte regels vast te leggen en deze op te nemen in formele wetgeving, een Landsverordening. Ook pleit de oppositiepartij voor regels over de financiering van politieke partijen.

MEP-leider Evelyn Wever Croes zegt dat in het Koninkrijk veel wordt gediscussieerd over de screening van ministers. Het onderwerp stond onder meer op de agenda van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO) eerder dit jaar. In Curaçao is er een uitgebreide en strikte regeling voor de screening van kandidaat-bewindspersonen. Deze regeling is vastgelegd in een Landsverordening en kan alleen worden gewijzigd met minstens tweederde meerderheid in de Staten. St. Maarten heeft ondertussen een screeningsregeling neergelegd in een Landsbesluit. In beide landen worden veiligheidsdiensten ingezet

voor onderzoek naar de kandidaten. Nederland heeft screening niet per wet geregeld, maar kent wel regels en beleid voor het screenen. Ook daar speelt de veiligheidsdienst een rol en wordt gekeken of er zaken zijn die de integriteit of betrouwbaarheid van bewindslieden in spe kunnen aantasten.

Zelfkeuring
In Aruba wordt de screening van ministers gedaan door de formateur, legt MEP-leider Croes uit. Dat is niet geregeld in formele wetgeving maar in een Landsbesluit. Landsbesluiten kunnen door de regering zonder inspraak of inmening van de Staten aangepast worden. De scree-

ning van de huidige ministers is gedaan door Mike Eman in zijn hoedanigheid als formateur. “Totaal onacceptabel”, vindt Croes. Alsof je de slager zijn eigen vlees laat keuren, vindt ze. Croes legt uit dat er ook andere landen zijn die de formateur laten screenen, maar alleen als deze formateur niet zelf ook een kandidaat is voor een ministerspost.

Moed nodig
Ze geeft enkele voorbeelden van moreel laakbaar gedrag van de huidige bewindslieden, maar noemt daarbij geen namen. De MEP-leider concludeert dat Aruba geen strikte regels kent voor het screenen en dat de gouverneur geen rol van betekenis speelt in deze procedure. Ze vraagt zich dan ook af welke van de negen ministers die we nu hebben, door de strengere screening zou komen die Nederland graag wil. Ook over het Openbaar

Ministerie (OM) is ze niet te spreken. “We hebben een Openbaar Ministerie nodig die de moed heeft om onderzoek te doen naar corrupte regeerders. Alleen op die manier kunnen we voorkomen dat mensen met een twijfelachtige reputatie in de regering terecht komen.” Eind mei van dit jaar, vlak voor het IPKO, diende het parlement een initiatiefwet in voor screening van ministers bij de Raad van Advies (RvA). De Raad wil vanochtend niet zeggen of al advies is uitgebracht. “Daar doen wij geen mededelingen over”, legt een medewerker uit. “Dat is de afspraak die we met het parlement hebben.” Wanneer een advies van de RvA eenmaal behandeld wordt in de Staten, dan is het openbaar, eerder niet. Parlementariër Marlon Sneek (AVP) die de initiatiefwet indiende, was vanochtend niet direct bereikbaar voor reactie.

Door oude wetgeving

Boete 300 florin voor frauderende poortarts

ORANJESTAD — Ziektekostenverzekeraar AZV kan een frauderende poortarts van Imsan een boete opleggen van maximaal 300 florin en het bedrag terugvorderen dat gemoeid was met het ten onrechte uitschrijven van recepten. Directeur Anco Ringeling van AZV erkent dat het een lage boete is, maar dat heeft te maken met verouderde wetgeving.

Ringeling vertelt dat juristen van AZV hebben onderzocht welke stappen kunnen worden ondernemen tegen deze poortarts. Uit dat onderzoek kwam naar voren dat de betreffende arts op basis van een Ministerieel Beschikking, uitgegeven door Volksgezondheidsminister Alex Schwengle, bij medisch centrum Imsan werkte. De poortarts valt onder de Landsverordening uitoefening geneeskunst. Amigoe zocht de betreffende wet op: AB 1996 no. GT50, 23 juli 2007. In artikel 7 van

die wet staat dat een ‘overtreding van enige bepaling van deze Landsverordening gestraft wordt met een geldboete van ten hoogste 300 florin’. Dat haalt ook de directeur van AZV aan. “Het is een lage boete, omdat het een oude wet is die nooit is aangepast.”

Terugvorderen
De overtreding van de poortarts is dat deze buiten werkgever Imsan om patiënten zag, recepten voorschreef op kosten van AZV en deze bij de apotheek zelf afhaalde om daarna aan de patiënten te overhandigen. Daarover publiceerde Amigoe afgelopen maandag onder de kop ‘Nog geen besluit over aangifte tegen frauderende poortarts’. Ringeling laat nu dus weten dat het onderzoek naar het aantal ten onrechte uitgeschreven recepten, en vooral de bedragen daarvan, nog gaande is. “Het gaat niet om een groot bedrag. Maar ik ben zelf nog niet geïnformeerd over de grootte, dus daarover kan ik niets zeg-

AZV-directeur Anco Ringeling,

gen zolang dat onderzoek nog gaande is.” De AZV-directeur wil wel kwijt dat de poortarts deze handelingen waarschijnlijk een paar jaar heeft kunnen doen. “We moeten dus van alle uitgeschreven recepten bekijken of het al dan niet ten onrechte op kosten van AZV ging.”

De ziektekostenverzekeraar

heeft nog geen contact gehad met de arts. “Imsan is de werkgever, de arts was niet bij ons in dienst. Dus het is aan hen om deze zaak met de arts af te handelen. AZV kijkt alleen naar het ten onrechte gedeclareerde bedrag. Als we dat weten, zullen we contact opnemen met de arts in verband met het terugvorderen”, aldus Ringeling.

IN HET KORT

Naaktloper geweigerd

Een naakte taxichauffeur werd ‘s nachts niet geholpen toen hij bij Piet’s snacktruck in Noord eten wilde bestellen. Onverrichter zake stapte de man weer in zijn taxi en reed weg. De gealarmeerde politie trof de man niet meer aan.

Balkongast

Een toerist waarschuwde de beveiliging toen hij ‘s nachts in zijn hotelkamer op de derde verdieping wakker werd van een geluid. Hij controleerde de kamer en zag een onbekende man op het balkon die de deur probeerde te forceren. De toerist liep op de deur af en confronteerde de man. Die reageerde in het Engels met de woorden: ‘sorry, ik moet gaan’. De man

kloem vervolgens naar het balkon van de burens en uiteindelijk naar beneden. De politie werd ingeschakeld, maar de agenten konden de onbekende man niet vinden.

Schoenbraak

Een inbreker had het in een woning in de Pasteurstraat voorzien op schoenen. De bewoner verklaarde dat onbekenden verschillende schoeisel van verschillende modellen en merken hadden weggenomen. Na het opnemen van de aangifte controleerde de politie in de wijk. Ze zagen een ‘voor hen bekende man’ lopen en hielden hem staande. Hij bleek in zijn rugtas diverse schoenen te hebben die vermoedelijk net waren gestolen. Hij werd aangehouden en meegenomen naar het bureau voor verder onderzoek.

men naar het bureau voor verder onderzoek.

Bijenlast

De politie kreeg deze week opnieuw melding van overlast in de Maria van Oranjestraat. Buurtbewoners klagen over last van bijen. Deze bijen hebben zich genest op een terrein, maar de eigenaar van het terrein doet niets aan deze insecten. Agenten gingen langs bij het terrein, maar troffen niemand thuis.

Hongerige inbreker

Een inbraak in St. Cruz leverde schade op aan traliwerk en ijzeren kasten. Het enige dat de dieven meenamen, waren twee dozen met koekjes. De politie nam aangifte op.

Apart Tweede Kamerdebat over aanwijzing

DEN HAAG — De Tweede Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties wil na het Interparlementair Koninkrijksoverleg, dat in januari op St. Maarten plaatsvindt, een goede inhoudelijke discussie over de verhoudingen binnen het Koninkrijk, inclusief aanwijzingen door de Rijksministerraad, de positie van de gouverneurs en het statuut.

De procedure die de Rijksministerraad volgt bij aanwijzingen en het oordeel van de Raad van State hierover kwamen eerder deze maand al aan de orde bij de behandeling van de begroting van Koninkrijksrelaties. Minister Ronald Plasterk beschouwt de voorlichting van de Raad van State als een bevestiging dat de Rijksministerraad correct handelde bij de aanwijzing aan Aruba in de zomer van 2014.

Maar met name D66 neemt geen genoegen met de antwoorden van minister Plasterk. “Mijn fractie heeft behoefte aan een apart debat over de omgang met aanwijzingen en de processing. Het gaat me niet om individuele aanwijzingen, maar ik wil graag nog een keer met de minister over de voorlichting van de Raad van State praten”, zei D66-Tweede Kamerlid Wassila Hachchi vandaag. Ze kreeg meteen de steun

van SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak met als voorwaarde dat het een breed debat wordt. “We kunnen het niet alleen over de positie van de gouverneur hebben, want dat houdt verband met geschillen, de staatkundige verhoudingen, de positie van de Rijksministerraad en het Statuut”, zei Van Raak. PvdA-Tweede Kamerlid Roelof van Laar stelde voor de verschillende evaluaties over de afgelopen vijf jaar af te wachten, zodat ook die conclusies meegenomen kunnen worden bij het debat. Om toch een concrete datum te prikken, werd besloten om het debat uiterlijk twee weken na het Ipko te houden.

Geavanceerde wondpoli krijgt naam

ORANJESTAD — Tijdens het derde Island Wound Care Symposium in het Horacio Oduber Hospital (HOH) werd de naam voor de wondpoli van het ziekenhuis geïntroduceerd. Deze gaat voortaan door het leven onder de naam Center for Advanced Wound Care. Volgens medisch directeur Ezzard Cilié laat deze naam zien dat het niet zomaar een polikliniek is, maar dat er geavanceerde en specialistische zorg beschikbaar is. De medisch coördinator van de poli zei daarbij dat chronische wonden een groot probleem zijn op Aruba en het daarom noodzakelijk is om op de hoogte te zijn van de laatste ontwikkelingen op dit gebied. Aruba is uniek in de regio met een dergelijke wondpoli en daarom verwacht het HOH dat ook patiënten van andere eilanden naar deze poli zullen komen voor behandeling. Op het symposium waren tweehonderd deelnemers en sprekers uit Amerika en Aruba, waaronder een podotherapeut (specialist in voetgezondheidszorg) en een revalidatiearts. Zij spraken over de verschillende aspecten van wondverzorging en de bijbehorende technologie.

International Fashion

R2
Gant
Ledub
Olymp
Profumo
Dimensione
Blue Industry
Men of all Nations
A Fish named Fred
(and many more...)

Betty Barclay
Vera Mont
Sao Paulo
Via Appia
Chio Rico
TaiFun

end of- starts now!

sale

"END-OF-SALE" ..!

with 20% extra discount on all our sale items ...!

last week!
(until Sat 7/11)

wulfen & wulfen

Now comfortable nearby parking and ...
during our W&W SALE we cover 90 minutes parking fee to each buying customer !

Turtug Aruba

(sporen van) een zeeschildpad gezien?

Bel TURTLE HOTLINE : 592 93 93

Gat in de markt

Passie voor papier

Altijd lekker weertje hier, maar hoe is het gesteld met het ondernemersklimaat op het eiland? Hebben ze de wind in de rug of waaien ze om? Amigoe vraagt het de ondernemers.

door Nynke Wiersma

Wat is Plaza Bookshop precies?

“Wij zijn een kantoorboekhandel. We verkopen alles wat te maken heeft met papier. Daarom hebben we ook ons logo veranderd naar het ezelsoortje, met een knipoog naar al het papier. Alle boeken die we verkopen, kantoorartikelen, tijdschriften, bonnenboekjes, schoolschriften, het is allemaal papier. Een licht ontvlambaar bedrijf”, lacht de managing director, Reinier van Sisseren.

“Zes jaar geleden hebben we het bedrijf overgenomen. Op dat moment bestond het al zo’n 25 jaar. Sinds de overname hebben we de copyshop uitgebreid, is het kantoorge-deelte verplaatst van de ene kant naar de andere kant van de winkel en we hebben de coffeeshop ‘Books and Coffee’ gebouwd. Daarnaast leveren we ook schoolboeken aan scholen op het eiland. Dat doen we samen met een partner in Nederland. Dat is begonnen in de afgelopen

Foto: Nynke Wiersma

Reinier en Daniëlle in de koffiehoeck

zes jaar. Ik vind het heel erg leuk om scholen te kunnen bedienen. Het geeft een enorme voldoening als je al die kinderen ziet rondrennen met je spulletjes en met het lesmateriaal. Zij leren daaruit. Dat is leuk!”

Hoe is het idee voor Plaza Bookshop ontstaan?

“De oude eigenaar kende ik uit de tijd dat ik werkte als makelaar. Ik heb een paar keer onroerend goed voor hem verhuurd. Op een gegeven moment belde hij me op en vroeg of ik voor hem wilde komen werken. Dat leek me eerst niet echt een goed idee, maar toen hij aangaf dat hij de toko wilde verkopen, had ik er wel oren naar.

Op het moment dat we naar Aruba verhuisden, was het ons doel om iets voor onszelf te beginnen. Dat duurde natuurlijk even, maar na een tijdje kwam dit op ons pad. Na drie maanden had ik hartklompingen. Ik had nog nooit meer dan 10.000 gulden overgemaakt en ineens moest ik leveranciers in Nederland gaan betalen. We waren een huis aan het bouwen en kregen een kind. Die combinatie raad ik niet iedereen aan”, vertelt Van Sisseren met een glimlach. “Ik ben meer een ondernemer dan een manager. Daniëlle, mijn vrouw, is echt een manager, ze is veel exacter dan ik. Ik was voornamelijk de eerste jaren echt manusje van alles.”

Wat maakt Plaza Bookshop uniek?

“We zijn breed in onze productlijn, bieden goede service en we leveren snel in onze copyshop. Wie vandaag bestelt, heeft zijn spullen de volgende dag voor tien uur ’s morgens in huis. We zitten op een gunstige locatie, hebben ruime parkeergelegenheid en er hangt een fijne sfeer in de winkel. Daarbij doet onze coffeeshop, Books and Coffee, het goed. Die combinatie zie je nergens anders op het eiland. Dat is hartstikke leuk.

Foto: Nynke Wiersma

tijdje rondrijden in het Plaza Bookshop autootje.”

Wat vind je van het ondernemersklimaat op eiland?

“Het ondernemersklimaat is de laatste jaren zeker aantrekkelijker geworden. De overheid heeft het wat makkelijker gemaakt om voor jezelf te beginnen. Er zijn best een hoop tools voor de beginnende ondernemer om informatie in te winnen, zoals TNO, CBS en ook de Kamer

van Koophandel doet veel. Ik merk dat mensen meer koppelingen maken met elkaar. Daarbij zijn de lijntjes op Aruba korter en er zijn steeds meer mensen die willen ondernemen”, aldus de enthousiaste Van Sisseren. “De banken vind ik een ander verhaal. Het openen van een bankrekening is net Fort Knox. Je kunt heel snel een eigen bedrijf starten, maar het stagneert bij het openen van een rekening. Dat is echt opvallend. Een lening aangaan is duur, gezien de hoge rente die je moet betalen. Ze zullen ongetwijfeld goede re-

denen hebben, maar er is bij de banken best geld.”

Waar zou je over een jaar willen staan?

“Het idee is om het assortiment van onze kinderboeken uit te breiden. Daarnaast willen we de service van de copyshop uitbreiden door een tweede designer aan te nemen. We willen met onze kantoorartikelen meer naar business to business en meer art and craft artikelen verkopen. Verder heb ik nog veel meer plannen, dus ik hoop gewoon lekker door te gaan met ondernemen.”

Naam bedrijf:	Plaza Bookshop
Opgericht in:	1984
Naam eigenaar:	Reinier en Daniëlle van Sisseren
Locatie:	Ave Milio Croes 8a, Oranjestad
Openingstijden:	Maandag t/m zaterdag van 8:00 – 18:20
Personeel:	12

Foto: Nynke Wiersma

Overleden

Elizabeth Petrocchi – Donata
Efrain L. Gomez
Juan O. v/d Linden
Elverson R. Tromp
Sr. Lauence H. Paskel
Jersey M. Helder
Sr. Pedro Petrocchi
Sra. Eulalia Angela
Theresita Lopez

21-10-2015
21-10-2015
24-10-2015
24-10-2015
24-10-2015
25-10-2015
25-10-2015
27-10-2015
27-10-2015

FRESH

104.3

JE HOORT HET VERSCHIL

Angela's Happy Hour
(Ma t/m Vr: 10 - 12pm)
Angela Tiemens

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

RECEIVE A FREE
ANTI-BACTERIAL
WITH YOUR PURCHASE
OF \$30 OR MORE

OPENING OCTOBER 31ST
CAYA GF BETICO CROES #22, ARUBA

yama 161

Tienda di Educacion
CONSEJO OF SOSTEN DEN EDUCACION DI ARUBA

Losse Verkooppunten Amigoe di Aruba

Bloemond Supermarket
S-chow Supermarket
Moko minimarket
Bright Bakery
Bruna
Cheng's Supermarket
Circle K Oranjestad
Classic Supermarket
Fa Yang Supermarket
Food Center
Kong Hing
Ling & Sons
Mundo Nobo Supermarket
NG Supermarket
Plaza Bookshop
Springfield Supermarket
Superfood
Texaco Sasaki
Texaco Seroe Blanco
Valero Blvd
Valero St.Cruz
Wei Ming Supermarket
Shaba Pastry
The Market Alhambra Mall

ARUBAHOSPITAAL

P.O. Box 569 Oranjestad,
Aruba. Tel. 527-4000
Fax. 587-0541
www.arubahospital.com

Dr. Horacio E. Oduber

Op de Polikliniek kinder- en jeugdpsychiatrie van het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal is een plaatsingsmogelijkheid voor:

Psycholoog/Orthopedagoog

Functie-inhoud:
Als psycholoog/orthopedagoog werk je in een multidisciplinaire team op de polikliniek. De Kinder- en Jeugdpsychiater en de Gz-psycholoog zijn eindverantwoordelijk en functioneren als hoofdbehandelaar. De taken zijn:
• Verrichten van indicatiestelling, psychodiagnostisch onderzoek en het beoordelen van de resultaten daarvan.
• Opstellen van behandelplannen.
• Beoordeling van kinderen, jongeren, ouders en gezinnen.
• Verrichten van school- en spelobservaties.
• Geven van psycho-educatie aan kind/jongere en ouders.
• Bieden van opvoedingsondersteuning en ouderhulpverlening.
• Geven van trainingen zoals sociale vaardigheidstraining en agressieregulatie trainingen.

Functie-eisen:
• Beschikt over een afgeronde opleiding psychologie (ontwikkelingspsychologie) of orthopedagogiek.
• Is in staat zowel zelfstandig als in teamverband te werken.
• Beschikt over een inrooelend vermogen en is pro-actief.
• Heeft affiniteit met de regio.
• Beheerst de Nederlandse taal, zowel mondeling als schriftelijk.
• Mondelinge beheersing van Spaans, Engels en/of Spaans strekt tot de aanbeveling.
• Kennis van CGT en/of EMDR strekt tot de aanbeveling.

Informatie en Sollicitatie:
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de Gz-psycholoog, J. Mulder via telnr. 527-4640 of de Clustermanager, Mevr. J. Hietmans via telnr. 527-4000 ext. 4152.
Uw schriftelijke sollicitatie incl. uw CV, kunt u tot uiterlijk 10 november 2015 richten aan: Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal, t.a.v. Carolien Lodge, Sr. Ilr., Adviseur, Postbus 569, Oranjestad, Aruba. E-mail: c.hodge@arubahospital.com.

ARUBAHOSPITAAL

P.O. Box 569 Oranjestad,
Aruba. Tel. 527-4000
Fax. 587-0541
www.arubahospital.com

Dr. Horacio E. Oduber

Op de afdeling Apotheek van het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal heeft plaatsingsmogelijkheid in de functie van:

Apothekersassistent

Functie-inhoud
• Bereidt geneesmiddelen volgens standaardvoorschriften, op voorraad en voor de individuele patiënt. Tot de werkzaamheden behoort ook het bereiden van cytostatica en parenterale voedingen.
• Voert de medicatieopdrachten in het automatiseringssysteem Centrasys in.
• Informeert verpleegkundigen over geneesmiddelen.
• Beantwoordt vragen van artsen, verpleegkundigen en patiënten.
• Begeleidt de geneesmiddelendistributie en het voorraadbeheer op de verpleegafdelingen.
• Levert een bijdrage bij het opstellen van protocollen, processen en werkinstructies in het kader van kwaliteitsverbetering.
• Draait bereikbaarheidsdiensten.

Functie-eisen
• Afgeronde opleiding tot apothekersassistent, aangevuld met minimaal 2 jaar ervaring.
• Is in staat om zorgvuldig, nauwkeurig, zelfstandig en in teamverband te werken.
• Is flexibel en beschikt over goede sociale vaardigheden.
• Toont initiatief en is bereid de extra mile te leveren.
• Volgt een interu opteidspad om zodoende op alle werkzaamheden inzetbaar te zijn.

Arbeidsvoorwaarden
De functie wordt conform FWG 3.0 ingeschaald in PG 40. Voor het overige is de vigerende CAO van toepassing.

Informatie en Sollicitatie
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mw. N. Albertus, Coördinerend apothekersassistent Apotheek, via telefoonnummer 527-4000 toestel 5537 of email: n.albertus@arubahospital.com
Uw sollicitatiebrief en CV kunt u tot uiterlijk 9 november 2015 richten aan: mevrouw M. Bisslik-Heeringa, Sr. Human Resources Adviseur, e-mail: m.bisslik@arubahospital.com.

Energie-les op Aruba

ORANJESTAD — Deelnemers van het Aruba Learning Event, afkomstig uit 36 landen, brachten afgelopen week een bezoek aan WEB en kregen daar een presentatie van directeur Luis Oduber. Het evenement is een initiatief van International Renewable Energy Agency (Irena), een intergouvernementele organisatie die zich richt op de toekomst van duurzame energie. Bij WEB werd gepraat over het windmolenpark, zonnepanelen, biogas en het pilot-project Ice Storage Cooling. De bezoekers kregen uitleg over het systeem van WEB om energie te produceren en hoe zij de benodigde brandstof proberen te verminderen. Met een rondleiding konden zij zien hoe WEB het drinkwater zuivert door middel van koraal. De groep bracht ook een bezoek aan de luchthaven om de zonnepanelen boven de parkeerplaats daar te bekijken. Daar werden zij ontvangen door de CEO van Aruba Airport Authoritu James Fazio, Energie-minister Mike de Meza en Elmar-directeur Robert Henriquez.

Nederlandse studenten wonen in monument

ORANJESTAD — Zeven Nederlandse heren en een dame. Dat zijn de nieuwe bewoners van Steenweg 19, een gebouw dat sinds kort de status van beschermd monument heeft, maar nog lang niet af is.

De bewoners zijn studenten van de Hogeschool Rotterdam (HRO) die een minor volgen. De Stichting Monumentenfonds heeft dit jaar weer een uitwisseling met de school. De groep is gisteren onder begeleiding van een docent aangekomen op Aruba en zal zich de komende twee weken bezig gaan houden met onderzoek in de buurt rondom hun verblijfplaats. Het pand is met behulp van sponsors redelijk geschikt gemaakt voor bewoning. Zo staan er stapelbedden van de marine, verzorgt Mio gratis wifi en zorgt Subway voor lunch. De studenten gaan onderzoek

doen naar de monumentale panden in hun omgeving en gaan het leven op Aruba ervaren en daar uiteindelijk een presentatie over houden. Volgens Stichting Monumen-

tenfonds levert dit altijd interessante, frisse inzichten op, omdat de Nederlanders met een heel andere blik naar dingen kijken dan de lokale bewoners.

INGEZONDEN

Rust zacht, Richard!

TOT MIJN verslagenheid hoorde ik dat mijn tijdgenoot Richard Harms eindelijk de strijd tegen de ziekte heeft moeten opgeven en gestorven is. Toen ik in 1971 op het Colegio Arubano als tijdelijke leerkracht Engels kwam werken, was hij nog corrector en een hele goede wiskundeleraar. Richard was een heel bijzonder mens. Hij was altijd heel vroeg op school (als echte Nederlandse was ik altijd op tijd en liefst aan de vroege kant) en dan hoorde je gitaarmuziek en zang uit zijn kamer komen. Toen hij het volgende jaar rector werd, begon er een gouden tijd op het Colegio Arubano.

Hij was een heel warm mens en de school merkte dat meteen. Hij moedigde de leerlingen aan op de schoolvoorstellingen, deed zelf mee met van alles, vooral muziek; en tijdens het lustrum zelfs met onder andere zeepvoetbal. Terwijl de eerste jaren nog veel Nederlandse leerlingen op school zaten, kwamen er steeds meer Arubaanse leerlingen bij, ook uit de buitendistricten. De sfeer was fantastisch, zoals ik die later nooit meer heb ervaren in mijn 36-jarige loopbaan op het Colegio Arubano en de slagingspercentages van havo- en vwo-leerlingen lagen altijd boven de 80 procent.

Rust zacht, Richard!

ANS VAN SANTEN
Aruba

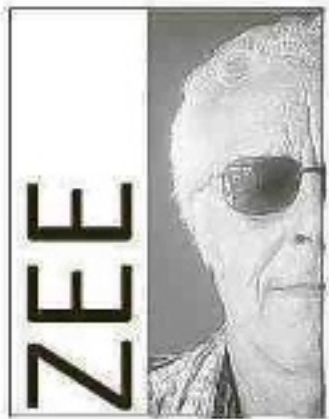
De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactoneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: aruba-redactie@amigoe.com.

COLUMN

De aircoman

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

De airco in de slaapkamer had kuren en na enige tijd gaf hij helemaal de geest. Ik kreeg hem weer aan de praat door wat tikken te geven op plaatsen die daar volgens mij voor in aanmerking kwamen, maar naar de zin van mijn huisgenoten was dat niet afdoende. Er moest een servicemonteur komen, die dan ook meteen maar even de andere airco's onder handen moest nemen. Aldus geschiedde en een aardige monteur meldde zich om de klus te klaren. Niets op aan te merken, of het moet zijn dat hij op een strategisch moment, toen alles gedemonteerd was, duide-

lijk maakte dat er iets extra moest komen en dat het dus ook meer ging kosten dan afgesproken. Aan die dingen ben ik gewend, dat doen ze allemaal. De communicatie met de aircojongen verliep moeizaam. Zijn Nederlands was slecht, mijn Papiaments nog slechter. Het verbaasde me dat hij kon melden dat

hij een paar jaar geleden geslaagd was voor de havo. Met zijn vaardigheid in het Nederlands zou hij nu een probleem hebben. Ongetwijfeld is zijn Nederlands heel hard achteruitgegaan omdat hij de taal de laatste jaren niet meer gebruikte, maar dan nog: Kun je nu nog met slecht Nederlands slagen? Een paar jaar geleden mischieen wel, maar er is heel veel veranderd. Bij de meeste vakken zijn de examens taliger geworden. Je moet een in het Nederlands geformuleerd probleem goed begrijpen om het juiste antwoord te kunnen geven. Vaak wordt ook meer om toepassing van kennis gevraagd en niet om het reproduceren van wat je geleerd hebt. Alweer iets dat meer taalvaardigheid vereist. Bij het examen Nederlands zijn de veranderingen nog

‘Geschillenbeslechting is het allerlaatste redmiddel: de nucleaire optie’

Vornis: Dubbele pet Raad van State knelt

DEN HAAG — Staatsraad Robert Vornis pleit voor een aanpassing in de organisatie van de Raad van State, wil het instituut in aanmerking kunnen komen voor een rol in de geschillenbeslechting in het Koninkrijk. “De Raad van State is in zijn adviseringswerkzaamheden onderdeel van het politieke krachtenspel in Nederland. Daar kun je niet omheen”, aldus Vornis. Vandaag het 4e en laatste deel van een interview in het kader van het eerste lustrum van de nieuwe staatkundige structuur, over de ontmanteling, de teloorgang van gezamenlijkheid, strubbelingen en oplossingen.

door Otti Thomas

Vornis heeft een mogelijke oplossing voor het probleem. “De meest voor de hand liggende instelling om geschillen in het Koninkrijk te beslechten is de Hoge Raad, al dan niet in aangepaste samenstelling. Zeker waar het juridische geschillen betreft, bijvoorbeeld over de interpretatie van de bepalingen van het Statuut. Eerlijk gezegd wekt het wel enige bevreemding dat de Nederlandse regering niets wil weten van een rol voor de hoogste rechter in het Koninkrijk.” Een alternatief zou volgens hem kunnen zijn om juridische geschillen voor te leggen aan de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad, die daarvoor wel enigszins aangepast moet worden.

In aanvulling hierop pleit Vornis voor de instelling van een afdeling Koninkrijksaangelegenheden in de Raad van State. Die nieuwe afdeling zou zich achter de schermen ook over niet-juridische verschillen van inzicht kunnen buigen, eventueel ook als voorportaal naar de afdeling Bestuursrechtspraak of de Hoge Raad voor juridische kwesties. Achter zogenaamd juridische kwesties tussen landen gaan vaak politieke verschillen van inzicht schuil. Juridische kwesties hebben meestal ook een politieke component, bijvoorbeeld wanneer een oordeel gegeven moet worden over de kwaliteit van bestuur, benadrukt Vornis. “Een nieuwe afdeling, samengesteld uit mensen die empathie en ervaring hebben met Koninkrijkszaken en er ook grotere kennis van hebben. Er in ieder geval meer dan ‘staatsrechtverstand’ van hebben. Een kleine groep personen, evenwichtig samengesteld, die problemen niet strikt juridisch of politiek benadert, maar in een breder kader kan plaatsen, en die op basis van verworven gezag moeilijk te negeren adviezen uitbrengt”, aldus Vornis.

Bij geschillen zou deze afdeling Koninkrijksrelaties met name ook een bemiddelende rol moeten en kunnen spelen, zodat het instrument van geschillenbeslechting in de praktijk niet ingezet hoeft te worden. “Laten we eerlijk zijn: een Koninkrijk waar de afzonderlijke landen elkaar regelmatig voor de rechter treffen, is geen Koninkrijk.” Eerder dit jaar gaf minister Ronald Plasterk aan dat van een bemiddelende rol achter de schermen ook nu al sprake is, bijvoorbeeld met betrekking tot de integriteitskamer voor St Maarten. Vornis doet zelf geen uitspraken over dat specifieke geval, maar ziet bemiddeling wel als cruciaal bij geschillen. “Geschillenbeslechting is het allerlaatste redmiddel: de nucleaire optie. Het instrument bestaat, maar eigenlijk wil je er alles aan doen om het niet te gebruiken. Want je beseft maar al te goed dat als het te vaak gebruikt wordt, je daarmee ook de essentie van het Koninkrijk ondergraaft.”

Herbezinning

De nieuwe inrichting van de Raad van State zou volgens Vornis onderdeel moeten uitmaken van een groter geheel, waarbij de structuur van het hele Koninkrijk tegen het licht wordt gehouden. Vornis pleit voor de instelling van een staatscommissie met vertegenwoordigers van alle landen en eilanden binnen het Koninkrijk, die onderzoek kan doen naar een toekomstbestendige nieuwe staatkundige structuur. Behalve naar de rol en structuur van de Raad van State en de geschillenregeling, zou die commissie

ook moeten kijken naar de samenstelling en rol van de Rijkswinsterraad, de dubbele functie van gouverneurs als Lands- en Koninkrijksorganen, het ontbreken van een Koninkrijksparlement en het opnieuw definiëren van de Koninkrijksaangelegenheden. Terugkijkend op de vijf jaar die verstreken zijn na de ontmanteling van de Ne-

derlandse Antillen, denkt hij dat het ook weinig zin heeft om tijd te nemen om de nieuwe structuur te laten werken, zoals sommige mensen bepleiten. “Als je per ongeluk benzine in de tank van een dieselauto gooit, dan ga je ook niet de motor rust gunnen om aan de nieuwe brandstof te wennen. Er is geen sprake van een nieuwe structuur.”

Koninkrijksrelaties

“De toewijzing van Koninkrijksrelaties was vroeger het sluitstuk van de Nederlandse kabinetsformatie. ‘Wie doet het Koninkrijk erbij?’ Er was ooit een secretaris-generaal die dat wel leuk vond en sindsdien hoort het bij Binnenlandse Zaken. Ik vind dat geen logische en voor de hand liggende keuze. Curaçao staat voor heel andere uitdagingen dan een stad in Nederland met hetzelfde inwoneraantal. De problematiek waar de eilanden binnen het Koninkrijk mee geconfronteerd worden heeft veel meer aanknopingspunten met buitenlands beleid. Het draait onder meer om de relatie met Venezuela, Colombia, de Verenigde Staten, de Europese Unie, internationale criminaliteit, drugsroutes. Het is tegen die achtergrond niet verwonderlijk dat van alle ministeries de departementen van Buitenlandse Zaken en Defensie zich het meest bewust zijn van het bestaan en de waarde van het Koninkrijk. Misschien zou het helpen als Curaçao, Aruba en Sint Maarten gezamenlijk onderbrenging bij Buitenlandse Zaken zouden bepleiten. En de afkorting en het logo kunnen mooi hetzelfde blijven: BZK. Dat bespaart ook kosten.”

Vorige maand verscheen er ook een artikel van Vornis in het Nederlands Juristenblad, waarin hij uitgebreid ingaat op de relatie tussen de Raad van State en het Statuut, een relatie die hij in het artikel als ‘ongemakkelijk’ kenschetst.

De Palm Corporation N.V. Job Opportunity

De Palm Corporation N.V. is hiring for the following position at its Corporate Office Location at 142 LG Smith Boulevard:

Part Time German Guide

Responsibilities:

This position is responsible for leading up to 50 cruise ship guests on half day bus tours.

If you are a dynamic & responsible person who has the following qualifications:

- Fluent in German and English
- Friendly and outgoing personality
- Strong communication skills
- Strong physical condition
- Able to work flexible hours and possibly holidays
- Team Player and a positive attitude
- Service minded
- Certified in First Aid & CPR is a plus

Please send a written application, resume and picture to the email or to the address below, no later than October 31, 2015.

De Palm Corporation N.V.
Human Resources Department
L.G. Smith Bldg, 142, Oranjestad, Aruba
Tel: 522-4433 Fax: 582-0833
e-mail: hr@depalmtours.com

Televisieprogramma's

Nederland

17:05	De Ridder
18:05	De jonge advocate Helena De Ridder wordt in de nieuwe Vlaamse serie De Ridder openb...
19:00	Journal
19:25	Pauw
20:25	EenVandaag
21:00	Journal
21:10	Journal
21:40	Tekst-TV

Donderdag 29 oktober

0:55	Nederland in beweging
1:10	Geheugentrainer
1:45	Journal
1:50	Journal
2:00	Journal
2:10	Goedemorgen Nederland
2:30	Journal
2:40	Goedemorgen Nederland
3:00	Journal
3:10	Goedemorgen Nederland
3:30	Journal
3:40	Goedemorgen Nederland
4:00	Journal
4:15	Nederland in beweging
4:30	Journal
4:40	Geheugentrainer
5:00	Journal
5:15	Tijd voor MAX & Hallo Nederland
6:00	Journal
6:15	Tijd voor MAX & Hallo Nederland
6:40	Journal
7:00	Journal
8:00	Journal
8:10	Sportjournaal
8:20	Journal
8:30	Sportjournaal
8:35	Journal
8:48	Sportjournaal
9:00	Journal
10:00	Journal
11:00	Pauw
12:00	Kindertijd
12:25	Sesamstraat: 10 voor ...
12:35	Sesamstraat
13:00	Journal
13:15	EenVandaag
13:45	Sportjournaal
14:00	De wereld draait door
15:00	Journal
15:30	Overspel
16:30	Hoe heurt het eigenlijk?
17:15	Down voor dummies
17:50	Pauw
18:50	Journal

Nederland

18:00	2Doc: Als ik je zie dan groet ik je
18:00	Sterren op het doek
18:40	De nachtzoen
18:55	Nieuwsuur
19:55	Nieuwsuur
20:46	Tekst-TV

BNV

14:20:	Sterren op het Doek
15:00:	Tijd voor MAX & Hallo Nederland
16:00:	NOS Journaal
16:05:	Sesamstraat
16:25:	Sesamstraat: 10 voor...
16:35:	Zapp Your Planet: Expeditie - Ga Voor Aap!
16:50:	Brugklas
17:20:	Blokken
17:45:	Thuis
18:10:	Dagelijkse kost
18:25:	EenVandaag
18:50:	NOS Sportjournaal
19:00:	VRT Journaal
19:45:	De Wereld Draait Door
20:35:	NOS Journaal
20:55:	Weerbericht Europa/Afrika
21:00:	Memories
21:55:	Merci Merckx
22:45:	Nieuwsuur
23:40:	Weerbericht Amerika/ Caribiën
23:45:	Pauw

Donderdag 29 oktober

00:35:	Iedereen beroemd
01:00:	VRT Journaal
01:30:	De Afspraak
02:20:	Sterren op het Doek

Donderdag 29 oktober

1:25	Geloof en een hoop liefde
2:00	Journal met gebarentolk
2:15	Journal
2:30	Journal met gebarentolk
2:35	Journal
2:40	Journal
2:45	Journal
3:00	Journal met gebarentolk
3:15	Journal
3:30	Journal
3:35	Journal
3:40	Journal
3:45	Journal
4:00	Journal met gebarentolk
4:15	VPRO Tegenlicht
5:10	Zembla
5:50	Zondag met Lubach
6:25	De wereld draait door
7:25	BinnensteBuiten
8:00	Journal
8:20	Socutera
8:21	Sonderzoekt
8:45	Tussen kunst en kitsch
9:35	De affaire
10:30	Per seconde wijzer
11:00	Journal
11:10	De kennis van nu
11:35	De kennis van nu Nieuws
11:45	De Universiteit van Nederland
12:00	Journal
12:10	Geloof en een hoop liefde
12:40	Tijd voor MAX & Hallo Nederland
13:50	BinnensteBuiten
14:20	Koningspaar in China
14:55	Per seconde wijzer
15:25	Bloed, zweet en aria's
16:10	Opium
17:00	Nieuwsuur
18:00	Close Up: Marcello Mastroianni - De ideale Italiaan
18:55	2Doc: In the shadow of the sun

Nederland

16:15	Jan is de beste
17:00	Sonderzoekt
17:35	Studio sport
18:05	Louis Theroux: A place for paedophiles
19:10	Zondag met Lubach
19:45	De wereld draait door
20:40	De zomer nu echt voorbij
21:20	Jan is de beste
22:00	De wereld draait door
22:50	Tekst-TV

Donderdag 29 oktober

1:30	Kabouter Plop
1:35	Bumba
1:40	Penelope
1:45	Nellie & Cezar
1:55	Woezel & Pip
2:00	Sesamstraat
2:15	Kikker & vriendjes
2:20	Het molletje
2:30	Oly, het kleine witte busje
2:35	Kunstenaars

2:40	Bibbelkje Big
2:50	Pieter Konijn
3:00	Shaun het schaap
3:10	Ringel Singel 19
3:15	De Smurfen
3:30	Dokter Hond
3:45	Heuvellandziekenhuis
3:55	Masha's sprookjes
4:00	Maya de bij
4:15	Kindertijd
4:40	Raad eens hoeveel ik van je hou
4:50	Super Grover 2.0
5:00	Koekeloere
5:15	Zoostraat 64
5:25	Pipi, Pupu & Rosemarie
5:35	Sesamstraat: 10 voor ...
5:45	Het molletje
5:50	Joe & Jack
6:00	Bruine beer in het blauwe huis
6:25	Klumpies
6:30	Waybuloo
6:45	Woezel & Pip
6:50	Dierendokter Tom
6:55	De speelgoedokter
7:15	Wickie de Viking
7:25	Babar en de belevenissen van Badou
7:35	Sammy Paramaribo
7:45	Buurman en buurman
8:00	K3 modemeiden
8:25	Mega Mindy
8:50	Peter Pan
9:15	Beste vrienden quiz
9:35	Spangas
10:00	Die Pfefferkörner
10:30	De gouden gans
12:00	Wat een bees!
12:10	Gek op jou
12:25	Jill
12:40	Beste vrienden quiz
13:00	Het geheim van Eyck
13:23	Het klokhuis
13:45	Jeugdjournaal
13:55	Spangas
14:25	Lena en Cem
14:55	Puberuil
15:30	Keuringsdienst van waarde
16:00	F*ck me, I'm famous!
16:55	Studio PowNed
17:40	Bureau sport onderzoekt
17:50	Studio sport
18:30	Dr. Livingstone

TeleCuraçao

15:30	Bo Ta Sigur?
16:00	Video Zoo
17:00	Pidi Boka
18:00	Bonochi Kòrsou
19:00	TeleDeporte
19:30	TBA
20:00	TeleNotisia
20:30	World Series Mets @ Royals
21:00	Wega di Number Kòrsou
21:10	Partisipashon di Morto
21:15	Beisbol ta sigui
23:00	TeleNotisia (r)
23:30	Party Time

ATV

00:30	Late Night with Seth Meyers (NBC)
01:30	Last call with Carson Daly (NBC)
02:00	The Meredith Vieira Show (NBC)
03:00	Steve Harvey (NBC)
04:00	Early Today (NBC)
04:30	Today in NY
7:00	Today (NBC)
10:00	Today w/ Katie Lee & Hoda (NBC)
11:00	Access Hollywood (NBC)
12:00	Noticia Awenochi repeat
13:00	Time Out repeat
13:15	15on15 repeat
14:00	the Meredith Vieira Show (NBC)
15:00	Steve Harvey (NBC)
16:00	the Ellen DeGeneres Show (NBC)
17:00	News 4 New York (NBC)
19:00	Time Out
19:15	15 on 15
19:30	Noticia Awenochi
22:00	Best Time Ever With Neil Patrick Harris (NBC)
23:00	Noticia Mas Laat
23:30	the Tonight Show with Jimmy Fallon (NBC)

Horoscoop

CELEBRITIES BORN ON THIS DAY: Joaquin Phoenix, 41; Brad Paisley, 43; Julia Roberts, 48; Caitlyn Jenner, 66.

Happy Birthday: You can make things happen this year if you are determined, precise and particular about who you do business with and what you strive to obtain. A no-nonsense approach will help clear the way for success. Show everyone what you are capable of doing and you will become the go-to person. Romance is on the rise. Your numbers are 4, 15, 22, 28, 31, 39, 42.

ARIES (March 21-April 19): Choose to use your entrepreneurial mind. Start your own moneymaking business or find new outlets for the skills you've already mastered. Plan to do something that will inspire you to believe in your abilities and what you have to offer. 3 stars

TAURUS (April 20-May 20): Let your heart lead the way. Use your creative imagination and sense of practicality to get the quality you want in whatever you pursue. A business trip will offer interesting alternatives that you hadn't considered in the past. 3 stars

GEMINI (May 21-June 20): Don't make assumptions. What you see is not what you get. Get the low-down, discuss your options, and be ready to adapt to whatever situation you face. Being able to roll with the punches will help you excel. 3 stars

CANCER (June 21-July 22): Put detail, precision and originality into gear and make things happen. Your contributions will be welcome and position you well for future projects. Your great memory and experience will separate you from any competition you encounter. 4 stars

LEO (July 23-Aug. 22): Don't let emotional matters interfere with your ability to do your job. Use your ingenuity and you will come up with solutions to any problems you face if you are willing to make the necessary changes. Don't give in to emotional manipulation. 2 stars

VIRGO (Aug. 23-Sept. 22): Reconsider the way you've been living and you'll find suitable alternatives. Don't be afraid to say "no" to demands. You'll do better if you surround yourself with positive people. Learn to accept yourself for who you are. 5 stars

LIBRA (Sept. 23-Oct. 22): Don't put up with bullies or people looking for handouts. Protect your health, your heart and your bank account. Be willing to make changes that will improve your life and free you from the people who bring you down or hold you back. 3 stars

SCORPIO (Oct. 23-Nov. 21): Put your mark on whatever you do. Your unique way of doing things will pay off and draw interest from someone who can help you advance. Love is on the rise. Celebrate with someone special. 3 stars

SAGITTARIUS (Nov. 22-Dec. 21): Spend time at home making personal and stylistic changes that will bring you joy. Don't overdo it physically or let indulgence take over. Rest, relaxation and enjoying what you have will give you the boost you need to recharge. 3 stars

CAPRICORN (Dec. 22-Jan. 19): Explore different options and look at new possibilities. Form closer bonds with the people you know you want in your life and make a point to offer incentives to those who contribute to your world. Love is in the stars. 5 stars

AQUARIUS (Jan. 20-Feb. 18): Look over your personal papers and negotiate legal or contractual partnerships and you will find a way to move forward. Making a couple of alterations will do you good. Don't let emotions well up. Tame your temper by taking on a physical challenge. 2 stars

PISCES (Feb. 19-March 20): Stick close to home or make plans to spend time with someone you love. Your best offers and suggestions will come from those you have a close relationship with already. Good fortune will result from a solid partnership. 4 stars

University of Aruba

Europe House
ARUBA

De Universiteit van Aruba heeft het genoegen u uit te nodigen voor de lezing:

Toekomstmogelijkheden van Aruba binnen de Europese Unie

Welke kanten kunnen we op voor wat betreft onze relatie met de EU? Is er nog geld voor de LGO's na 2020? Wat is er nodig om meer cohesie te bereiken met de EU? Hoe kan Aruba de weg naar de toekomst binnen de LGO-samenwerking het beste aanpakken? Dit zijn vragen die tijdens deze lezing centraal zullen staan.

De LGO-status die Aruba momenteel heeft, wordt vergeleken met andere typen van overzeese partnerschappen van de EU, zoals die van UPG en ACP/EPA. Tevens zal worden bekeken hoe de Britten en de Fransen invulling geven aan de LGO-status van hun overzeese gebiedsdelen en er zal ingegaan worden op de mogelijkheden van een statusverandering. Hierbij zal met name worden gekeken naar de landen Mayotte en St. Barts, die in het verleden een statusverandering hebben ondergaan.

Deze vergelijking vormt de achtergrond voor een afweging van de toekomstmogelijkheden van Aruba ten opzichte van de EU. Een en ander zal in het licht geplaatst worden van het aankomende Arubaanse voorzitterschap van de OCTA (*Association of the Overseas Countries and Territories of the European Union*) en het Nederlands voorzitterschap van de EU.

Spreker: prof. mr. dr. Flora A.N.J. Goudappel (1968) bekleedt sinds 2012 de *Jean Monnet Chair in European Trade Law in the Overseas Territories*. Binnen haar leerstoel legt zij zich toe op de handelspositie van de overzeese gebieden van de lidstaten van de EU. Haar onderzoek richt zich verder op EU-burgerschap, EU-Justitie en federalisme waarover zij verschillende internationale publicaties schreef. In 2012 ontving zij overigens de LISBOAN Research Award voor 'outstanding research' naar de werking van het Verdrag van Lissabon. Momenteel heeft zij tevens een eigen adviespraktijk genaamd *Flora Goudappel European Law* (URL: www.floragoudappeleuropeanlaw.nl).

Datum:

Donderdag, 29 oktober 2015

Tijd:

7.00 p.m.

Plaats:

Aula, Universiteit van Aruba, J.E. Irausquinplein 4

Taal:

Nederlands

Toegang:

Gratis

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368
Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Distributie:
Zulma Kock, Zulaika Kelly
abonnementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801
RBC #100031723
Klachten over bezorging ?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacle (coördinator)
Linda Reijnders
Mirte de Rozario
Franciska Groen
Bobby Spier
Leanne van Spronsen
arubaredactie@amigoe.com

Jamey Baire
jbaire@amigoe.com

Het weer

DONDERDAG 29 oktober 2015		DONDERDAGAVOND	
Zonnig met windvlagen vanuit het oosten tussen 15 en 30 km/u.		Heldere hemel met wind vanuit het oosten tussen 15 en 30 km/u.	
Zonsopgang 06:33	Zonsondergang 18:16	Maansopgang 20:33	Maansondergang 08:35
Max. Temp. 32°	Neerslag 10%	Min. Temp. 27°	Neerslag 20%
Wind 26 km/u	Luchtvochtigheid 67%	Wind 21 km/u	Luchtvochtigheid 81%
Oost	UV Index 11+ (Extreem)	Oost Noord Oost	

Dienstdoende huisartsen
Woensdag, 28 oktober
2015

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580
Dr. Yagua

Huisarts nachtdienst - San
Nicolaas
Centro Medico San Nico-
laas 524-8833
Dr. Every

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San
Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833
Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Del Pueblo
582-1253

Aankomsttijden Cruiseschepen

Donderdag 29 Oct'15

Carnival Triumph
09.00 – 20.00
Jewel Of The Seas
07.00 – 17.00

sudoku 27 okt

SOLUTION:	2	5	6	8	4	7	9	3	1
7	9	4	3	1	2	5	6	8	
1	3	8	5	6	9	7	2	4	
9	6	7	2	8	1	4	5	3	
8	1	5	4	9	3	2	7	6	
4	2	3	6	7	5	8	1	9	
3	8	1	7	5	4	6	9	2	
5	4	9	1	2	6	3	8	7	
6	7	2	9	3	8	1	4	5	

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—

Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—

Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —

4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuariums —

Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000

— Stichtingen —

Fundacion Anti-Droga Aruba

Marianne Thieme, PvdD

‘Dierenbewustzijn begint bij educatie’

WILLEMSTAD — Marianne Thieme, fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren, is op uitnodiging van de Dierenbescherming op Curaçao. De *Amigoe* interviewde de voorvechter van dierenrechten, die in Nederland meer dan eens het middelpunt is geweest van heftige controverse.

Vanwaar jouw bezoek op Curaçao?

De voorzitter van de Dierenbescherming Gregory Berry heeft me gevraagd als keynote speaker voor het benefiet galadiner. Op dit moment is de Dierenbescherming op Curaçao noodlijdend, terwijl het probleem van zwerfdieren hier zo groot is. Ik vind het belangrijk om de Dierenbescherming te ondersteunen, om te zorgen dat deze stichting de aandacht krijgt die ze verdient en die ook noodzakelijk is. Ik was hier acht jaar geleden ook en ik heb toen eveneens het dierenasiel bezocht. Het ziet er nu veel beter uit. Ook nu weer wordt weer met veel liefde voor de dieren gezorgd, maar toentertijd werden nog wel veel dieren afgemaakt. Dat was deprimerend. De Dierenbescherming wil dieren redden en niet een afmaakcentrum worden. Maar als de overheid het laat afweten en alles moet afhangen van vrijwilligers, dan zit je met de handen in het haar. Wat kun je dan nog? Als er geen geld is, dan kun je niet anders.

Uiteindelijk begint het met de mentaliteit richting dieren. Voelen mensen zich verantwoordelijk voor dierenwelzijn? Voelt de politiek zich verantwoordelijk? In alle gesprekken die ik voer met mensen op Curaçao, maar ook op Bonaire, hoor ik dat de politiek het volledig laat afweten. Het is gewoon geen politiek thema.

Toeristen komen hier voor zon, zee en strand, mooie muziek en fijne mensen. Maar wanneer ze rondrijden, zien ze het ene creperende dier na het andere. Het is niet mijn bedoeling om als Nederlander met een beschuldigend vingertje te wijzen vanuit een bepaalde arrogantie. Ik benoem slechts wat ik zie, en

dat doe ik overal waar ik dieerleed tegenkom.

De politiek is veelal een weerspiegeling van de samenleving. Hoe kan de mentaliteit van mensen worden veranderd?

Het draait allemaal om educatie. Zwerfdieren waren in Nederland tot enkele decennia geleden ook een probleem, daar werden kit-tens gewoon verdrinken en dieren gedumpte. Maar er zijn toen veel educatieprogramma's opgezet, waardoor het probleem tot op zekere hoogte onder controle is gekomen. Maar het scholen van mensen gaat altijd door, mensen bewust te laten zijn van hun verantwoordelijkheid wanneer men een dier neemt. Op Bonaire bestaat er een gratis castratie- en sterilisatieprogramma. Zo iets zou de overheid op Curaçao ook gewoon kunnen beginnen. Er bestaan allerlei vooroordelen over sterilisatie, dat het schadelijk zou zijn voor het dier of dat de hond niet meer waaks zou zijn, en dat simpelweg niet waar. Daar moet dus ook educatie over komen. Maar het begint wanneer de politiek het als een serieus onderwerp gaat zien, dan zal het ook zijn positieve werking hebben op de samenleving.

Met educatie moet je vroeg beginnen. Wanneer je kinderen aanspreekt, bijvoorbeeld dat ze niet met stenen mogen gooien naar schildpadden die dicht bij de kust komen, dan begrijpen ze dat direct. Dat doet pijn, dat is niet goed. Kinderen staan daarvoor open. Er is ook een directe relatie te leggen bij mensen die gewelddadig zijn naar andere mensen, wanneer ze vroeger al ongecorrigeerd dieren konden mishandelen. Dus als je vroeg begint met de relatie tussen mens en

Foto: Dierenbescherming Curaçao

Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren poseert voor het hok van een opgevangen hondje bij het dierenasiel in Parera.

dier, dan zal geweld in het algemeen afnemen.

Wat zou de overheid concreet kunnen doen?

De politiek zou allereerst alle kosten die de Dierenbescherming maakt moeten overnemen: de opvang van dieren, sterilisatie en het afmaken van een dier als het doodziek is. Dat was vroeger een overheidstaak en dat heeft de Dierenbescherming nu allemaal overgenomen. Een goed idee van het bestuur is een soort vergunning om een dier te houden; denk aan een progressieve belasting zodat mensen met minder geld natuurlijk minder hoeven te betalen. Ik denk dat je dan een samenleving krijgt die zich ook verantwoordelijk voor dieren voelt.

Wat denk je van het dolfinaarium op Sea Aquarium waar kinderen met autisme therapie kunnen krijgen?

Ik vind dat geen goed idee. Dieren hebben een positief effect op mensen, maar een dolfijn heeft veel ruimte nodig om zijn natuurlijk gedrag te kunnen behouden. Normaal gesproken leven dolfijn-

nen samen met honderden soortgenoten in een gebied van honderden kilometers. Ik heb het Sea Aquarium bezocht. Het ziet er allemaal heel natuurlijk uit, maar het blijft voor hen een badkuip. We moeten ook niet vergeten dat dolfijnen roofdieren zijn, je kunt ze niet altijd vertrouwen. Er zitten aan dit soort therapie dus ook risico's. Voormalig dolfijntrainers zeggen tegenwoordig dat het met de kennis die we nu hebben onethisch is om deze dieren zo te houden, vooral omdat ze zo hoogintelligent zijn. Het lijkt misschien een winst voor mensen met een handicap, maar de dieren zelf zijn getroebleerd. Je moet je afvragen of dat het wel waard is. Dan denk ik: zoek andere manieren van therapie, met gedomesticeerde dieren als honden en katten, die ook een heel positief effect kunnen hebben. De Amigoe sprak ook met Marianne Thieme over het verlies van diersoorten, de rol van de bio-industrie bij klimaatverandering en de toekomst van dierenrechten. Dat is te lezen in een later te publiceren artikel.

In verband met hofzitting Hato-shooting

Tijdelijke verhuizing loket gerecht en hof

WILLEMSTAD — Het voor het publiek bestemde loket (front office) van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Gerecht in Eerste Aanleg verhuist aanstaande vrijdag tijdelijk naar het ministerie van Justitie op het Wilhelminaplein. De tijdelijke verhuizing heeft te maken met de behandeling van de beroepszaak tegen de verdachten van de dubbele moord bij het vliegveld op 15 juli vorig jaar.

Het loket is van acht uur 's ochtends tot half een 's middags geopend. De alternatieve locatie van de front office geldt ook voor advocaten, deurwaarders, notarissen, gemachtigden en zaakwaarnemers. In verband met de regiezitting zijn geen andere zittingen gepland in het Stadhuis tussen acht uur 's ochtends en twaalf uur 's middags. Bovendien zal er in en rondom het Stadhuis sprake zijn van verscherpte veiligheidsmaatregelen.

Verdachten

De mannen Judrin 'MOB'

Martis en Adriaan 'Poison' Martha werden op 18 juni conform de eis van het OM tot een levenslange gevangenisstraf veroordeeld voor de moord op Erwin 'Jais' Juliana en diens neef Shentley 'Champi' Arnhem, bij luchthaven Hato.

De man Raily Bart, die als bestuurder van de vlucht-auto optrad, werd tot twintig jaar gevangenisstraf veroordeeld. De mededaders Renaldo 'Naldo Rasta' Martina en Gyvency 'Rama' Maria, die voor rugdekking hadden gezorgd, zijn veroordeeld tot respectievelijk

veertien en twaalf jaar cel. De beroepszaak tegen ex-politieagent Xavier de Windt die ook betrokken is bij deze zaak, staat gepland op de zittingsrol van aanstaande donderdag. Hij kreeg eerder acht jaar gevangenisstraf opgelegd. Dat is twee jaar meer dan wat het OM tijdens de behandeling van de zaak had geëist. Tevens zal de agent conform de eis voor een periode van tien jaar uit zijn ambt worden gezet, nadat het vonnis onherroepelijk is geworden. Zijn zaak werd afgelopen september verdaagd voor nader onderzoek.

Het is niet duidelijk of het onderzoek gereed is. De Windt, die voor zijn eigen veiligheid in Nederland is opgesloten, zal waarschijnlijk niet naar het eiland reizen.

Meer illegalen opgepakt

WILLEMSTAD — Het Arrestatieteam deed in samenwerking met het Rechercheteam maandagochtend een inval bij een appartementencomplex aan de Romangelweg in Montaña.

Tijdens het onderzoek troffen de agenten twee wapens in één van de appartementen, namelijk een pistool en een voorwerp dat op een vuurwapen lijkt. Beide wapens zijn in beslag genomen en hiervoor is de bewoner W.A.M. (63) aangehouden. Tevens hield de politie vier Venezolaanse vrouwen aan tijdens een onderzoek in twee andere appartementen. Ze beschikten niet over de vereiste papieren om op het eiland te wonen en/of te werken. Eén van de vrouwen verblijft als toerist op het eiland, maar werkte hier zonder een werkvergunning. De vier vrouwen zijn aan de immigratiedienst overgedragen die direct is gestart met de uitzettingsprocedure. Het onderzoek duurt voort.

Ook gisteren geen KLM-vlucht

WILLEMSTAD — De KLM-vlucht KL 785 is dinsdag met 24 uur vertraagd. Dit vanwege een technisch mankement, zo meldt de general manager Caribisch gebied, Pieter de Man. De vlucht van Amsterdam naar St. Maarten, met eindbestemming Curaçao, is gisterochtend op Schiphol teruggekeerd naar de gate.

De Man laat weten dat de vertraagde vlucht woensdag wordt hervat. "Wij verwachten het vliegtuig woensdag om 15.15 uur op Curaçao. Om 17.05 zal de retourvlucht naar Amsterdam vertrekken", aldus De Man. De luchtvaartmaatschappij meldt daarnaast zorg te dragen voor de hotelaccommodatie voor passagiers die niet woonachtig zijn op Curaçao. "De check-in balie op Hato is dinsdag en woensdag van 13.40 tot 16.05 uur geopend." Zon-

dag liep een vlucht van Curaçao naar Schiphol eveneens vertraging op. Het vliegtuig moest om 17.00 uur vertrekken. Door een probleem met de brandstoftoevoer kon het toestel uiteindelijk pas op maandag vertrekken richting Schiphol, bijna dertig uur later. Rond 22.30 uur werd de vlucht alsnog uitgevoerd, nadat technici uit Nederland waren ingevlogen om het probleem te verhelpen. De Man zegt het 'heel vervelend' te vinden. "Het gebeurt helaas." Hij benadrukt daarnaast dat de vliegmaatschappij voor 99,8 procent op schema vliegt. Enkele mensen hebben omgeboekt. De overige passagiers die niet op Curaçao wonen, zijn ondergebracht in hotels. "In het geval van een mankement neemt de KLM het zekere voor het onzekere. We stellen de veiligheid altijd voorop", zegt De Man.

Grote opkomst auditie Double Play

WILLEMSTAD — Het boek Dubbelspel van de onlangs overleden auteur Frank Martinus Arion wordt volgende maand verfilmd. Voor de bijrollen hielden de filmmakers twee zaterdag een open casting bij Teatro Luna Blou. De open auditie kreeg bijna 500 mensen op de been, waaronder Amigoe-journalist Nelly Rosa.

Dubbelspel beschrijft een dominospel, gedurende een zondagmiddag op Curaçao. Twee van de vier spelers spelen een gevaarlijk spel door vreemd te gaan met de partners van andere spelers. Het boek heeft een diepere laag die klassenverschillen in de Curaçaose maatschappij beschrijft. De auditanten van Double Play, de Engelse titel van de film, bij Teatro Luna Blou vullen een formulier in met hun NAW-gegevens. Het formulier is tevens hun nummer. Een donkere Amerikaan komt naar buiten en roept vervolgens de nummers om. De hoopvolle auditanten lopen de zaal van Teatro Luna Blou binnen. De eerste drie stoelrijen zijn bezet met (amateur)acteuren. Dezelfde

donkere Amerikaan roept weer de nummers op. Dit keer om voor een wit scherm een pasfoto te maken. "En nu een beetje waarop je licht", zegt een teamlid van Double Play. Savannah (17) is met een vriendin naar de auditie gekomen. "Het was niet de bedoeling dat ik auditie ging doen, maar op weg hiernaartoe begon het ook bij mij te kriebelen. Waarom niet? Laat me het een kans geven", vertelt Savannah. Haar vriendin Maxine (16) droomt van een professionele filmcarrière. "Ik ga ze vragen of ik op de set kan helpen." Via haar school volgt ze op afstand een cursus film. Ze heeft ook twee keer in de Verenigde Staten een zomercursus film maken gevolgd. "Van jongs af

Foto: Ken Wong

Casting director Kimberly Hardin, met geblondeerd haar, is blij met de opkomst van de open call.

aan maak ik films. Met mijn broer maakte ik fictieve tv-afleringen met een videocamera", vertelt Maxine.

Midden op de vloer zit Kimberly Hardin, de casting director van Double Play, aan een tafel. Na een kort gesprek weet ze voor welke rol degene die voor haar zit geschikt is. "Ik doe dit al meer dan 25 jaar", zegt Hardin. Ze heeft een indrukwekkende staat van dienst als casting director van films en tv-series. Zo castte ze Brandy in de rol van Moesha en kreeg ze ook de cast van 2 Fast and 2 Furious en Hustle & Flow rond. "Hoe oud ben je? Spreek je Engels? Oh nice", en ze draait zich om naar haar assistent. "Heb je nog scripts over? Ik wil haar in de rol van Ameida, een vriendin van Nora. We zijn nog specifiek op zoek naar een donker meisje van acht jaar. We willen zo veel mogelijk mensen aan een 'job' helpen. We hebben een heleboel figuranten nodig", legt de casting director uit.

Sommige auditanten moeten deze week weer langskomen voor een vervolgauditie. "Andere mensen worden later gebeld om auditie te komen doen. Of ze krijgen een figurantenrol", legt Sulian Passial, die namens Fundashon Bon Inteshon aan de film meewerkt, uit. "De bedoeling is iedereen zo veel mogelijk een rol te geven. Of als figurant of voor een bijrol. In het Engels is dat een speaking role." De film wordt geregisseerd door de Amerikaan Ernest Roscoe Dickerson. De regisseur en cinematograf werkte aan de tv-series The Walking Dead, Treme en Dexter. Dickerson werkte vaak als cinematograf voor Spike Lee. Wie de hoofdrollen gaan spelen is nog niet bekendgemaakt. De opnames beginnen in de eerste week van november. In totaal wordt de film in zes weken opgenomen.

Like onze facebook pagina AMIGOE ARUBA en blijf zó op de hoogte van alle belangrijke nieuws.

Bonaire produceert weer zelf drinkwater

KRALENDIJK — Bonaire produceert sinds deze maand een deel van het drinkwater weer zelf. Gistermiddag werden de twee nieuwe waterinstallaties op het WEB-terrein in Hato, tijdens een feestelijke bijeenkomst officieel in gebruik genomen.

Een brand maakte ruim tien jaar geleden een einde maakte aan de drinkwaterproductie door het Water- en Elektriciteitsbedrijf Bonaire (WEB). In de tussenliggende jaren zorgde de ‘mobiele installatie’ van General Electrics dat inwoners van het eiland van drinkwater werden voorzien. Op Bonaire wordt drinkwater gewonnen uit zeewater. Met de bouw van twee eigen waterinstallaties kan WEB sinds deze maand weer 30 procent van het drinkwater zelf produceren. Gistermiddag mochten WEB-directeur Afredo Koolman, waarnemend gezaghebber Benito Dirksz en ge-

deputeerde Gerald Silberie symbolisch een eerste glaasje van het water proeven. Volgens Dirksz ‘het meest pure water ter wereld’. De nieuwe installaties werd in korte tijd gebouwd, samen met General Electric, en met steun van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Er werden hoogwaardige technologieën gebruikt om de productiekosten zo laag mogelijk te houden. De twee nieuwe installaties produceren per dag 1600 kubieke meter water, een derde van wat er aan drinkwater nodig is. De rest komt voor rekening van General Electric. Volgens financieel directeur van WEB Albert Schoonderbeek zijn er plannen om in de toekomst weer geheel zelfvoorzienend te worden. De installaties zijn mobiel, wat een eventuele uitbreiding zou vergemakkelijken. Eigen personeel van WEB is getraind in het gebruik van de beide waterinstallaties.

Gedeputeerde Silberie ‘tapt’ een glaasje water

Tweede Kamer wil nog snellere reactie op evaluatie

DEN HAAG — Leden van de Tweede Kamer vinden dat de Nederlandse regering nog sneller met een reactie moet komen op de evaluatie van huidige relatie met Bonaire, St. Eustatius en Saba. De commissie Koninkrijksrelaties wil bovendien een gesprek met Liesbeth Spies en de andere leden van de evaluatiecommissie.

In eerste instantie gaf minister Ronald Plasterk aan dat het zeker een jaar kon duren voor er een officiële reactie is en vervolgens werd die termijn op verzoek van de Tweede Kamer ingekort tot ruim een half jaar. Maar ook dat is te lang, zeiden leden van de commissie Koninkrijksrelaties vandaag. “Nu we het rapport gezien hebben, denken we dat de regering toch sneller met een reactie kan komen”, zei PvdA-Tweede Kamerlid Roelof van Laar vandaag.

Hij benadrukte dat hij in die reactie ook het commentaar van de staatssecretaris van Sociale Zaken wenst, aangezien armoede een belangrijk probleem is. D66-Tweede Kamerlid Wassila Hachchi zei dat ze bovendien graag een reactie wil van Bonaire, St. Eustatius en Saba en stelde voor om ook een gesprek te voeren met de evaluatiecommissie. Ronald van Raak van de SP zei dat hij daar weinig behoefte aan heeft, omdat de conclusies van de evaluatie wat hem betreft heel duidelijk zijn.

“Elk mens had kunnen zien dat het mis zou gaan. De kritiek die we in 2010 hadden, bleek terecht”, zei hij. In aanvulling op een debat over de staatkundige veranderingen, dat in ieder geval voor het zomerreces plaatsvindt, wil de commissie uiterlijk in december een debat over gerelateerde onderwerpen. Het gaat onder meer om de situatie op St. Eustatius, een verzoek van de Bonaireaanse Eilandsraad om een onderzoek naar het ronsselen van stemmen, de klacht van de nationale ombudsman dat hij te weinig geld heeft voor werkzaamheden in Caribisch Nederland en de dubbele belastingen op Saba en St. Eustatius. Over dat laatste onderwerp

merkte SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak op dat de Tweede Kamer een beetje van het kastje naar de muur gestuurd wordt. Minister Plasterk liet onlangs weten dat er eigenlijk voldoende mogelijkheden zijn om te voorkomen dat producten zowel in St. Maarten als op St. Eustatius en Saba worden belast.

Betrokken maken echter niet altijd gebruik van de mogelijkheden. Betere voorlichting zou de situatie aanzienlijk kunnen verbeteren, aldus de minister. “We kunnen wel zeggen dat het de schuld van ondernemers op St. Eustatius en Saba is, maar wie moeten we hier nu uiteindelijk op aanspreken”, aldus Van Raak vandaag.

Eerbetoon aan Boy Dap

De jarige Boy Dap omringd door familieleden.

WILLEMSTAD — Naast de vele liefdadigheidswerken, het Curaçao North Sea Jazz Festival en het filmfestival is Fundashon Bon Intenson ook in de business om lokale muziekhelden te eren. Na Macario Prudencia wordt nu Boy Dap met een groots concert geëerd.

Dit maakte Fundashon Bon Intenson samen met Madio & Curiel's Bank zondag op de 82e verjaardag van Boy Dap bekend. Het gratis concert ‘Ai no chansa’ vindt volgend jaar, 9 januari, op het Brionplein plaats. Het orkest ‘Co Co Gre Gre’, onder leiding van Gregory Colina zal dan verschillende nummers uit het repertoire van Dap spelen. Het orkest bestaat onder meer uit een blazerssectie van vier trompetten en vier trombones. De arrangeurs die aan het project werken zijn naast Gregory Colina: Jacobo Colina, Jose ‘Uti’ Gregorio, David ‘Ronchi’ Matthew, Hershel Rosario, Arnel Salsbach en Axel Pikero. De zangers die voor dit pro-

ject zijn aangetrokken zijn vader en zoon Gibi en Dibo Doran. Ook Urvin ‘Luwi’ Jano, Boy Thode, Henry Bernardina, Remy Joss, Moises Ramos, Albertico ‘Tico’ Libiee, Little Leito, Amos Balentin, Rubertico ‘Tico’ Balentin en Carlos Salsbach zullen een paar nummers zingen. Het achtergrondkoor bestaat uit Niata Augusta, Verna Kastaneer, Harlianne Silvanie en Jarnise Aitatus. Anselmus ‘Boy’ Dap zag het levenslicht op 25 oktober 1933. Hij groeide op met muziek en ontwikkelde zich tot musicus, componist en zanger. Hij staat bekend om zijn tumba's maar ook de drie walsen ‘Amor skondi’, ‘Barika gel’ en ‘Amor sin dolo’. Zijn sentimentele teksten

zijn bij velen bekend. Hij deed 22 keer mee aan het Tumbafestival en werd tien keer uitgeroepen tot Rei di Tumba.

Parlement wil duidelijkheid over lekverlies

WILLEMSTAD — Het parlement vergaderde maandag over het rapport van onderzoeksbureau Vitens Evides over lekverlies bij Aqualectra. De Statenleden eisten duidelijkheid over het werkelijke lekverlies aangezien de meningen daarover variëren.

Volgens Gerrit Schotte – zijn fractie MFK vroeg de vergadering aan – sprak Boelie van Leeuwen in de jaren tachtig en negentig al over het lekverlies bij het nutsbedrijf. Meer dan 30 procent van het water gaat volgens de MFK-fractieleider verloren. Hij wilde onder meer van minister van Financiën José Jardim (namens onafhankelijk Sta-

tenlid Glenn Sulvaran) weten wat de waterproductie en -verkoop in 2014 en tot 1 september jl. was. In 2011 ging er volgens Schotte 3,7 miljoen kubieke meter water verloren. Hij beschuldigde de directie van Aqualectra van malversaties met cijfers. De bevolking draait volgens hem hiervoor op. PS-Statenlid Elmer ‘Kade’ Wilsoe vindt het onbegrijpelijk dat het lekverlies aan cliënten wordt doorberekend. “Dat is niet goed.” Als er duidelijkheid komt en er open over het probleem wordt gesproken kan er naar oplossingen worden gezocht, aldus Wilsoe.

‘Goede procedures volgen, daar gaat het om’

KRALENDIJK — De zaak is ingewikkeld, beaamt directeur Mabel Nava van de Sea Turtle Conservation Bonaire (STCB). Haar organisatie tekende, samen met Stinapa en het Wereldnatuurfonds (WNF), in 2013 bezwaar aan tegen de vergunning die door Rijkswaterstaat (RWS) was afgegeven voor de uitbreiding van Karel's Pier in het centrum van Kralendijk.

Behalve dat de palen voor de pier er al stonden voor de vergunning rond was, en de procedure dus niet was gevolgd, vonden de gezamenlijke eisers de vier criteria waaraan volgens de Wet Maritiem Beheer BES minimaal moet worden voldaan, te beperkt. “Die criteria zeggen niets over de effecten op lange termijn. Maar juist als je gaat bouwen in zee, in een beschermd natuurgebied, juist als je onomkeerbare beslissingen neemt, moet je extra voorzichtig zijn.” De bouw van een pier met daarop een hotel heeft volgens Nava vooral indirect gevolgen voor de zeeschildpadden. “Het vormt een bedreiging voor alle leven in het marine park, dus ook voor de schildpadden. Het heeft effect op de voedselvoorziening, er is het gevaar van vervuiling, en mogelijk neemt ook het verkeer op zee toe, wat de kans op aanvaringen met de dieren verhoogt: want bootjes en waterscooters varen vaak precies op de grens van het

lichte en het donkere, diepere deel van de zee. En dat is precies waar ook schildpadden boven komen.” Die bezwaren werden aanvankelijk in een hoorzitting ter tafel gebracht. Nadat de eisers in het ongelijk werden gesteld, volgde de gang naar de rechtbank. Nava benadrukt dat de zaak ‘niet gericht is tegen Karel's Pier’: “De STCB, Stinapa en het WNF zijn niet tegen economische ontwikkeling, als de juiste procedures, die zorgdragen voor een zorgvuldig besluit, maar worden gevolgd.”

De bezwaren werden onlangs ook door het hof ongrond verklaard. STCB betreurt dat. “Deze uitspraak heeft niet alleen effect op Bonaire, maar ook op St. Eustatius en Saba. Want de wet Maritiem Beheer BES is opgesteld om de marine parken rond de drie eilanden te beschermen. Het onderwaterleven is van groot belang voor een gezonde, duurzame economie op de eilanden. Als

dat het doel is van een wet, dan moet dat doel ook worden gediend.” De STCB, Stinapa en WNF overwegen daarom in hoger beroep te gaan. Dus is de zaak tegen Rijkswaterstaat voorlopig nog niet te einde, ‘een hoger beroep kan wel een jaar duren’, aldus Nava. En daarnaast hebben de drie partijen ook nog twee zaken lopen tegen de lokale overheid over de aanpassing van de onderwaterparkverordening en het ruimtelijk ontwikkelingsplan, waarin door het Openbaar Lichaam Bonaire een uitzondering is gemaakt voor de plannen rond Karel's Pier. Toch zou de STCB liever samen optrekken met de overheid, in plaats van tegenover elkaar te staan. “We worden wel gezien als ‘rocks in the way’ van de ontwikkeling van het eiland. Maar de zaak is eigenlijk omgekeerd. Het gaat om het principe dat een uitspraak als deze een precedent kan scheppen en dat heeft grote gevolgen voor de bescherming van het natuurlijk kapitaal, en voor de inspraak van de bevolking op het volgen van juiste processen en procedures door de overheid. Als je goede wetten hebt om je natuurlijke rijkdommen te beschermen, dan moet je die wetten naleven.”

Alleen UP voldoet aan verzoek Kiesraad

PHILIPSBURG — Alleen de UP heeft voldaan aan het verzoek van de Kiesraad op St. Maarten, om bewijzen in te dienen van teruggave van te grote donaties. De raad heeft de DP en NA ‘meermaals’ verzocht om een bewijs van teruggave in te dienen, tot nu toe zonder resultaat.

De Kiesraad ontdekte de te hoge donaties aan de partijen, toen ze de donatiegegevens van de politieke partijen onderzocht. Diverse bedragen overschreden het wettelijk toegestane maximum voor donaties. Donateurs die die limiet overschreden en partijen die de donaties ontvingen werden hierover door de Kiesraad geïnformeerd in juni. Drie partijen werden verzocht de te veel ontvangen

donaties terug te storten en bij de raad een bewijs van deze teruggaaf in te dienen. De UP was ook de enige partij die een compleet jaarverslag met accountantsverklaring heeft ingediend bij de Kiesraad voor de deadline van 1 april 2014. Dit was wettelijk verplicht voor alle zes de partijen die meededen aan de parlementsverkiezingen in 2014. De NA en DP hadden de Kiesraad om uitstel ge-

vraagd. Maar ondanks herhaaldelijke herinneringen zijn de accountantsverklaringen van de DP en NA nog altijd niet ingediend, stelde de Kiesraad gisteren. De Kiesraad heeft de jaarcijfers en de donatiegegevens van alle partijen en kandidaten ingeleverd bij de Algemene Rekenkamer zoals is vastgelegd in de Landsverordening Registratie en Financiën Politieke Partijen. Met het oog op de aanstaande tussentijdse verkiezingen maant de Kiesraad alle partijen om achterstallige zaken van de voorgaande verkiezingen af te ronden, voor deelname aan de komende verkiezingen.

Cursus monumentenzorg voor ambtenaren

KRALENDIJK — Ambtenaren van de Directie Toezicht en Handhaving op Bonaire zijn onlangs gestart met een cursus over beleid voor gebouwen die onder de Monumentenwet vallen. De cursus is onderdeel van een scholingsproject in het kader van de Monumentenwet.

Nadat de ambtenaren op cursus zijn geweest, krijgen de eigenaren van monumenten en anderen die te maken hebben met de Monumentenwet, ook een cursus aangeboden. De cursussen worden gecoördineerd door de Directie Planning en Ontwikkeling, samen met de University of Curaçao en Newton Heritage Consulting. In december 2009 werd de Monumentenwet door de Eilandsraad goedgekeurd, deze wet werd in september 2011 gewijzigd

Een van de monumentale gebouwen in het Washington Slagbaai Nationaal Park.

in Monumentenwet BES. In 2012 besloot de regering om vijftien gebouwen de status van monument te geven. De vijftien gebouwen worden tot het cultureel erfgoed ge-

rekend en moeten daarom beschermd worden. De gebouwen vallen ook onder de Monumentenwet. Tot voor kort werd weinig gedaan aan scholing en bewustwor-

ding van de rol van historische gebouwen. De cursussen op het gebied van monumentenzorg, moeten daar verandering in brengen.

onafhankelijk Statenlid Omayra Leeftang is er geen entiteit die apart een energiebeleid opstelt. Zo zou de betrouwbaarheid van de energielevering een van de principes van het energiebeleid moeten zijn. “De stroom valt nog te vaak uit”, aldus Leeftang.

De Raad van Ministers heeft op 14 januari besloten dat het ‘Non Revenue Water’ (lekverlies) binnen drie jaar teruggebracht dient te worden naar 17 procent. Dit moet bereikt worden door aanpak van

zowel technische als administratieve verliezen. Non Revenue Water op Curaçao is in voorgaande jaren gemeten op 24-28 procent van de totale productie van drinkwater. Dat is relatief hoog. Een onderzoek van de Wereldbank uit 2006 geeft als vuistregel dat in ontwikkelingslanden een Non Revenue Water-doelstelling van 17,5 procent als redelijk beschouwd kan worden. Minister Jardim stelde aan het einde van dit agenda-punt twee weken nodig te hebben voor de beantwoording van alle vragen.

Meer verzet tegen financieringswijze scholen

DEN HAAG — In de Tweede Kamer bestaat steeds meer verzet tegen de wijze waarop scholen worden gefinancierd. Partijen vinden dat zij niet goed kunnen controleren of scholen de honderden miljoenen aan extra middelen echt uitgeven aan zaken waar de politiek het geld voor heeft bedoeld.

Overheidsgeld komt nu in een algemeen potje van de school terecht, die dat naar eigen inzicht mag gebruiken. Coalitiepartij VVD wil dat het kabinet gaat kijken naar alternatieven voor deze financiering, bleek vandaag in een debat over de onderwijsbegroting. Tegelijk wil VVD-Tweede Kamerlid Pieter Duisenberg dat de scholen wel hun vrijheid behouden. Ook wil hij

niet terug naar het systeem waar de overheid de bonnetjes gaat controleren, zoals tot in de jaren negentig het geval was. De liberalen vinden dat het onderwijs op alle fronten de kwaliteit moet verbeteren en daarbij moet inspelen op technische en digitale ontwikkelingen in de maatschappij. Ze hebben daarvoor tientallen suggesties overhandigd aan de be-

windslieden van Onderwijs, Jet Bussemaker en Sander Dekker. SP en PvdA stelden ook al vraagtekens bij de 150 miljoen euro waarmee 3000 leraren aangesteld moesten worden. De Kamer wil precies weten hoeveel leraren er nu echt bij kwamen. Onlangs liep de Kamer al te hoop tegen de vele honderden miljoenen die scholen de afgelopen jaren kregen om hun rekenonderwijs op te krikken. Ook daar bleek bij veel scholen niet zo veel van terechtgekomen. Coalitiepartijen VVD en PvdA botsten over de selectie van studenten aan de poort.

VVD wil dat, maar krijgt vooralsnog geen steun. De Kamer sprak begin dit jaar op verzoek van GroenLinks en PvdA nog uit geen extra eisen te gaan stellen aan studenten in het middelbaar en hoger onderwijs. Ze vrezen dat hierdoor een groot aantal leerlingen wordt uitgesloten van vervolgonderwijs. Een diploma moet genoeg zijn voor toelating, met uitzondering van bijvoorbeeld kunstopleidingen. Zo staat dat overigens ook in het regeerakkoord van VVD en PvdA. Bussemaker en Dekker geven morgen antwoord op de vragen van de Kamer.

Homo mag naar bloedbank

Foto: Shutterstock

Lange tijd gold dat homoseksuele mannen geen bloed mochten geven. Deze vorm van discriminatie is door minister Schippers opgeheven.

DEN HAAG — Homoseksuele mannen mogen weer bloed doneren. Een jaar nadat ze voor het laatst seks hebben gehad met een man, kunnen ze opnieuw bloed geven. Dat maakte minister Edith Schippers (Volksgezondheid) vandaag bekend.

Nu geldt nog dat mannen die ooit seks hebben gehad met andere mannen geen bloed mogen geven. Schippers bekijkt of er in de toekomst een kortere wachttijd dan twaalf maanden mogelijk is. “Ik ben overtuigd voorstander van emancipatie en gelijke behandeling van mensen en tegelijkertijd verantwoordelijk voor een veilige bloedvoorziening in Nederland.

Door een periode van twaalf maanden na het laatste seksuele contact aan te houden, is permanente uitsluiting van de baan en is er geen aanwijzing dat de veiligheid van bloedproducten in het geding is.” Schippers overlegde over de aanpassing met onder meer het COC, de Nederlandse Vereniging van Hemofiliepatiënten en bloedbank San-

quin. COC-voorzitter Tanja Ineke noemt de aanpassing evenwel ‘zeer teleurstellend’. “Ook voor ons staat de veiligheid van de bloedvoorziening voorop, maar het nieuwe beleid blijft onnodig discriminerend. Dit voorstel biedt te weinig en komt te laat.” Volgens Ineke mogen homoseksuelen in het nieuwe beleid nog altijd geen bloed donezen, ook als ze altijd veilige seks hebben. “Het beleid is slechts van praktisch belang voor biseksuele mannen in een langdurige monogame relatie met een vrouw.”

Duitsland wil af van Afghaanse asielzoekers

BERLIJN — Te veel Afghanen komen naar Duitsland als asielzoeker. Dat moeten er flink minder worden. Dat zei de Duitse minister van Binnenlandse Zaken Thomas de Maizière vandaag. “Afghanistan staat hier op de tweede plaats van landen van herkomst. Dat is onacceptabel”, aldus De Maizière.

Het beleid zal er voortaan op gericht zijn zo veel moge-

lijk Afghanen weer te laten terugkeren naar hun land, aldus de minister. Volgens hem is met Afghanistan ook afgesproken dat het land zijn mensen binnenboord houdt, vooral jongeren en mensen uit de middenklasse. Zij moeten het land weer opbouwen. Afghanistan is dankzij inspanningen van Duitse politici, militairen en ontwikkelingshulp een stuk veiliger geworden, al is de veiligheid nog niet optimaal, zegt De Maizière.

‘Tientallen olifanten vergiftigd in Zimbabwe’

HARARE — Stropers hebben in Zimbabwe nog eens 22 olifanten om het leven gebracht met cyanide. In totaal zijn deze maand al 78 olifanten vergiftigd in het Afrikaanse land, zei een bron gisteren tegen CNN.

De vergiftigde dieren werden gevonden in een afgelegen deel van het grote na-

tuurreservaat Hwange National Park. Dat kwam eerder dit jaar in het nieuws toen de populaire leeuw Cecil er werd doodgeschoten. Het is niet de eerste keer dat stropers naar cyanide grijpen om de kostbare slagstanden van olifanten in handen te krijgen. Zo kwamen in 2013 zeker 300 van de dieren om het leven toen ze dronken uit vergiftigde drinkplaatsen.

EU-parlement: Stop stierengevechtensubsidie

STRAATSBURG — Europese subsidies mogen niet worden gebruikt om stieren te fokken die worden ingezet bij stierengevechten. Dat oordeel sprak het Europees Parlement vandaag uit in Straatsburg.

In een Europese richtlijn staat dat dieren niet onnodig mogen lijden. Bijna 30.000 mensen hadden een petitie ondertekend om te stoppen

met EU-subsidies die bijdragen aan stierenvechten. “Een mooie dag voor alle Europeanen die om een betere behandeling van dieren vragen”, reageert EU-parlementariër Bas Eickhout (GroenLinks). De Europese ministers van Financiën gaan in overleg met het parlement om te kijken wat voor gevolgen het oordeel van het parlement heeft voor de EU-begroting van volgend jaar.

‘Rusland en VS kunnen vrede in Syrië brengen’

GENÈVE — Voormalig VN-secretaris-generaal Kofi Annan denkt dat gesprekken tussen Rusland en de Verenigde Staten tot een zekere vorm van vrede in Syrië kunnen leiden. Annan liet gisteren weten de twee landen als sleutelfiguren te zien.

“In deze situatie zijn Rusland en de VS heel belangrijk. Als zij een manier vinden om effectief samen te

werken, zullen we tot een oplossing komen”, aldus Annan tijdens een bijeenkomst met studenten en diplomaten. In 2012 probeerde hij zelf al een einde aan de oorlog in Syrië te maken, maar zonder succes.

Annan heeft vertrouwen in het internationaal overleg over Syrië dat vrijdag in Wenen plaatsheeft. Daar zullen Rusland en de VS met elkaar in gesprek gaan.

Palestijnen gedood na aanvallen op militairen

JERUZALEM — Drie Palestijnen zijn gisteren gedood bij aanvallen op Israëlische militairen. Daarbij liep zeker een soldaat steekwonden op.

Twee Palestijnen werden volgens het leger doodgeschoten toen ze een militair aanvielen op de Westelijke Jordaanoever. De mannen zouden zich daar verdacht hebben opgehouden in de buurt van een Joodse nederzetting. Toen militairen het duo aanspraken, werd een van de soldaten neergestoken. De Palestijnen werden daarop doodgeschoten. De mannen waren volgens familieleden 17 en 22 jaar oud. Later op de dag stierf op nieuw een Palestijn door ko-

gels van militairen. De man probeerde volgens het leger een soldaat neer te steken in de stad Hebron. Het is al langere tijd onrustig in Israël en de Palestijnse gebieden. Sinds begin oktober zijn ten minste 59 Palestijnen gedood tijdens aanvallen of demonstraties. Aan de Israëlische kant zijn zeker elf doden gevallen. Het laatste Israëlische slachtoffer is een 76-jarige man die in het ziekenhuis overleed aan verwondingen die hij opliep bij een aanval op een bus. Mensenrechtenorganisatie Amnesty International haalde gisteren uit naar de Israëlische veiligheidsdiensten. Palestijnen zouden in zeker vier gevallen zijn doodgeschoten zonder dat ze een directe dreiging vormden.

Internetcensuur het grootst in China

WASHINGTON — De censuur van internet is het grootst in China, gevolgd door die in Syrië en Iran. Dat heeft Freedom House vandaag gemeld in een onderzoek naar internetvrijheid, dat de Amerikaanse organisatie ieder jaar uitvoert in 65 landen.

De internetvrijheid is over de hele wereld aan het teruglopen. Regeringen passen steeds meer censuur toe, houden internetters steeds meer in de gaten en treden harder op tegen piraterij, zo staat in het rapport. Een opmerkelijk voorbeeld van een land waar de internetvrijheid is teruggelopen, is Frankrijk. Daar zijn censuur-achtige maatregelen van kracht geworden tegen ‘terroristische webcontent’ na de aanval op Charlie Hebdo, in januari van dit jaar. Tegenstanders vinden dat die maatregelen de privacy van gebruikers aantasten. Onderwerpen die het vaakst worden gecensureerd, zijn kritiek op de regering, nieuws over corruptie in hoge regeringen- of zakenkringen en satirische uittalingen. In 40 van de 65 landen werden mensen gevangengezet vanwege uittalingen op internet over politiek of godsdienst. In Sri Lanka en Zambia groeide de internetvrijheid na een regeringswissel. In

Foto: Shutterstock

China controleert en censureert het meest, zo blijkt uit een onderzoek dat Freedom House heeft uitgevoerd.

Cuba werd internet toegankelijk voor meer mensen na het herstel van de diplomatieke banden met de VS. Nederland is in het onderzoek niet meegenomen, al betaalt het ministerie van Buitenlandse Zaken er wel aan mee.

Cyberwet
De Amerikaanse Senaat

Ziggo Dome moet schade valpartij vergoeden

AMSTERDAM — De Ziggo Dome in Amsterdam moet een 49-jarige vrouw in totaal 16.000 euro betalen nadat zij in de concertzaal uitgleed en haar schouder brak.

Er zou vaker worden geklaagd over de vloer in de foyer, die aan het einde van een avond spekglad is door gemorste drank, wat al eerder leidde tot valpartijen. Maar niet eerder werd de Ziggo Dome gedwongen tot het betalen van een vergoeding, stelt Juridisch Bureau Letselschade en Gezondheidsrecht, dat de zaak namens de vrouw voerde. Na afloop van het meezingconcert Holland zingt Hazes in juni 2013 smakte de bezoeker onfortuinlijk tegen de natte vloer van de foyer. Ze liep daarbij onder meer een schouderfractuur op en was vier maanden uit de running. Het letselschadebureau procedeerde uitvoerig

tegen de concertzaal in Amsterdam Zuidoost. Het kreeg de verzekeraar van de Ziggo Dome uiteindelijk zover de vrouw 6000 euro aan medische kosten, huishoudelijke hulp en gemiste inkomsten te vergoeden alsmede 10.000 euro aan immateriële schade en smartengeld. Een woordvoerder van de muziekhal laat weten dat direct na de valpartij maatregelen zijn genomen, zoals het extra ruw maken van de vloer en het waarschuwen van publiek. Er zijn hem geen andere schadeclaims bekend na valpartijen. “Met zoveel mensen over de vloer kan er wel eens iets gebeuren”, benadrukt hij. “We kunnen niet bij iedere bezoeker een schoonmaakteam zetten om in te grijpen als er een biertje of patatje op de vloer valt. We waarschuwen iedereen uitgebreid voor de kans dat de vloer aan het einde van de avond wat gladder is.”

Moeder opgepakt om dode baby's Heerhugowaard

HEERHUGOWAARD — De politie heeft vanochtend de moeder opgepakt van twee dood gevonden baby's in Heerhugowaard. Volgens de politie komt het DNA van de 31-jarige vrouw uit Alkmaar overeen met dat van de baby's die begin deze maand werden gevonden in een woning aan de Schelde in Heerhugowaard.

De moeder mag geen contact hebben met de buitenwereld, alleen met haar advocaat. Dit om te voorkomen dat het onderzoek van buitenaf kan worden beïnvloed. Daarom doet de politie nu ook verder geen mededelingen over het onderzoek. Een van de dode baby's werd op 8 oktober op de Schelde dood in een tas op straat gevonden. De andere werd daarna tijdens onderzoek door de politie aangetroffen in een woning.

grote techbedrijven als Apple, Wikimedia en Dropbox, vrezen dat de privacy van burgers op grote schaal zal worden geschonden. Voorstanders vinden de wet een goed wapen tegen het toeneemende hackersgeweld. De wet moet nu nog worden goedgekeurd in het Huis van Afgevaardigden en door president Barack Obama.

Opiumproductie Afghanistan gehalveerd

WENEN — De productie van opium in Afghanistan komt dit jaar de helft lager uit dan in 2014. Dat blijkt uit een rapport van de VN-organisatie voor drugs en misdaad (UNODC). In het land wordt dit jaar naar verwachting 3300 ton opium geproduceerd, tegen 6400 ton vorig jaar. Opium, dat wordt gewonnen uit papaver, is een grondstof voor heroïne.

De papaverteelt had te maken met een gebrek aan water, waardoor veel planten het niet hebben gered. Het gebied waar papaver wordt geteeld is met 19 procent afgenomen ten opzichte van vorig jaar en beslaat nu 183.000 hectare. De Afghaanse autoriteiten proberen de opiumproductie te verminderen door papavervelden te vernietigen. In 2015 werd 3760 hectare aan papavervelden opgeruimd, 40 procent meer dan in 2014. Het merendeel van de opium wordt geproduceerd in het zuiden van Afghanistan, vooral in de regio's Helmand en Kandahar.

Doden door helikoptercrash bij Tripoli

TRIPOLI — Meerdere legercommandanten van de zelfbenoemde regering in het Libische Tripoli zijn gisteren om het leven gekomen toen hun helikopter werd neergehaald. Daarop laaide de strijd ten westen van de hoofdstad weer op.

De helikopter werd volgens de autoriteiten in Tripoli geraakt door luchtafweergeschut en kwam in zee terecht. Tot dusver zijn volgens bronnen dertien lichamen geborgen. Zes andere inzittenden zijn nog spoorloos.

Hoewel de aanval niet is opgeëist, leidde het neerhalen van de helikopter onmiddellijk tot nieuwe gevechten. Een gewapende groepering die trouw is aan de regering in Tripoli, opende de aanval op de vermeende daders. Libië verkeert in chaos sinds dictator Muammar Kaddafi werd verdreven. De internationale erkende regering zetelt in het oosten van het land, terwijl een zelfverklaarde regering de scepter zwaait in de hoofdstad Tripoli.

Euro

Positief

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen stonden vanochtend op winst. Beleggers waren optimistisch gestemd voorafgaand aan het rentebesluit van de Federal Reserve (Fed), dat na de Europese slotbel wordt bekendgemaakt. Op het Damrak was Heineken in trek na een positief kwartaalbericht. “De handel begon een beetje flauw, maar dankzij Heineken zit er wat fantasie in de markt. Ook Volkswagen wordt ondanks een groter dan verwacht verlies toch aangekocht. Verder is het uitkijken naar het Fed-besluit. Men hoopt uit de toelichting van de centrale bank meer duidelijkheid te krijgen waar het met de rente in de VS naartoe gaat”, aldus Erwin Blok, partner bij Ambassador Investments. De AEX-index in Amsterdam noteerde aan het einde van de ochtend 0,6 procent hoger op 461,12 punten. De MidKap klon 0,4 procent naar 690,39 punten. De beurzen in Londen, Parijs en Frankfurt stegen tot 0,6 procent. Heineken ging aan kop in de AEX met een winst van ruim 4 procent. De bierbrouwer wist in het afgelopen kwartaal meer bier te verkopen. Met name duurdere biertjes gingen er beter in bij Europese en Amerikaanse consumenten. De euro was 1,970 gulden waard, tegen 1,965 gulden bij het Europese slot op dinsdag. De prijs van een vat Amerikaanse olie steeg 0,2 procent tot 43,29 dollar. Brentolie werd 0,1 procent duurder op 46,86 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO — De effectenbeurs in Tokio is vandaag met winst gesloten. De hoop dat de Bank of Japan vrijdag meer steunmaatregelen zal aankondigen bleef de handel ondersteunen. Ook werd uitgekeken naar de uitkomsten van de rentevergadering van de Amerikaanse Federal Reserve (Fed), die later op de dag worden bekendgemaakt. De Nikkei eindigde 0,7 procent in de plus op 18.903,02 punten. Canon (min 3,2 procent) stond onder druk op de Japanse beurs. Het Japanse elektronicaconcern verlaagde zijn winst- en omzetprognose door de Chinese economische vertraging. De Japanse toeleveranciers van Apple lieten een gemengd beeld zien na het kwartaalbericht van de Amerikaanse iPhone-maker. Japan Display won 1,1 procent en Kyocera zakte 0,2 procent. De andere beursgraadmeters in het Verre Oosten gingen omlaag. Vooral de oliegerelateerde bedrijven werden van de hand gedaan na een verdere daling van de olieprijsen. In China noteerde de Shanghai Composite tussentijds 1 procent lager en in Hongkong zakte de Hang Seng-index 0,6 procent. De Kospi in Seoul verloor 0,1 procent en de All Ordinaries in Sydney leverde 0,2 procent in.

Wall Street

Afwachtend

NEW YORK — De Amerikaanse beurzen zijn vandaag in de plus geopend. Beleggers zijn in afwachting van het rentebesluit van de Amerikaanse centrale bank. Ook verwerken ze een stroom aan bedrijfsresultaten, waaronder die van zwaargewicht Apple. Kort na de openingsbel noteerde de Dow-Jonesindex 0,3 procent hoger op 17.630 punten. De breed samengestelde S&P 500 dikte 0,2 procent aan tot 2070 punten, terwijl schermenbeurs Nasdaq een plus toonde van 0,1 procent tot 5034 punten. Technologiegigant Apple steeg 2,4 procent. De iPhone-maker presteerde in het afgelopen kwartaal beter dan verwacht, maar de vooruitzichten vielen volgens marktkenners wat tegen. Bij berichtendienst Twitter stelden de ledengroei van 11 procent en de winst- en omzetprognoses teleur. Het aandeel speelde ruim 10 procent kwijt.

Handel ontwikkelingslanden groeit explosief

DEN HAAG — De Nederlandse handel met de 48 minst ontwikkelde landen ter wereld is in de afgelopen jaren explosief gegroeid. De invoer uit deze landen is vanaf 2006 verdrievoudigd, tot ruim 3 miljard euro in 2014, blijkt uit vandaag gepubliceerde cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De uitvoer naar deze landen steeg in die periode naar 4,5 miljard euro.

Volgens het CBS zijn Togo, Senegal en Guinee van de ontwikkelingslanden de belangrijkste afzetmarkten voor Nederlandse bedrijven. Elk van de drie landen is goed voor meer dan 10 procent van de totale uitvoer naar ontwikkelingslanden. Het gaat vooral om de export van geraffineerde

aardolieproducten. Wat invoer betreft springen Angola, Bangladesh en Equatoriaal-Guinee eruit. Deze drie zijn samen goed voor driekwart van de totale invoer uit ontwikkelingslanden. Uit Bangladesh komt vooral kleding, de andere twee exporteren voornamelijk energieproducten.

Volgens minister Lilianne Ploumen (Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking) laten de CBS-cijfers zien hoeveel potentie er zit in de ontwikkelingslanden. “Ik roep ondernemers dan ook op om nog vaker naar deze landen te kijken, zodat we de komende tien jaar op zijn minst deze groei kunnen evenaren.”

De minister benadrukt dat het wel om ‘fatsoenlijke groei’ moet gaan. “Juist in ontwikkelingslanden is er een groot risico dat inves-

teringen of handelscontracten vooral voordelen opleveren voor de elite, ten koste van de lokale bevolking of het milieu”, aldus Ploumen.

Terwijl de handel steeg, nam de ontwikkelingshulp af. Uit cijfers van de OESO, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, besteedde Nederland vorig jaar 0,64 procent van het bruto nationaal product aan hulp. In 2013 was dat nog 0,67 procent. De norm die de Verenigde Naties hanteren is 0,7 procent van het bnp.

Megacontract voor defensieconcern Northrop

WASHINGTON — Het Amerikaanse defensieconcern Northrop Grumman heeft een enorm contract binnengesleept voor de bouw van een nieuwe generatie langeafstandsbommenwerpers voor de Amerikaanse luchtmacht. Met de order is een bedrag gemoeid van maximaal 80 miljard dollar.

Northrop Grumman, de producent van de B2-bommenwerper, won daarbij van zijn Amerikaanse rivalen Boeing en Lockheed Martin. Het Pentagon is van plan 100 nieuwe langeafstandsbommenwerpers te bestellen. Het gaat om de grootste opdracht van het Amerikaanse leger in ruim tien jaar. De nieuwe stealth-bommenwerper zal zowel conventionele bommen als atoomwapens kunnen vervoeren en moet in 2025 in gebruik worden genomen. Volgens het Amerikaanse leger gaat het om een ‘strategische investering’ voor de komende vijftig jaar. Northrop Grumman publi-

Foto: Shutterstock

De ‘oude’ B2 stealth-bommenwerper wil men in 2025 vervangen. Dit enorm prijzige toestel is thans achttien jaar in gebruik.

ceerde eveneens de resultaten over het derde kwartaal. Daarin zag het bedrijf, ook

onder meer producent van de onbemande Global Hawk, de nettowinst met 9 procent oplo-

pen tot 516 miljoen dollar. De omzet bleef nagenoeg stabiel op 5,8 miljard dollar. Voor heel

Vegetarische Slager kan gaan bouwen

DEN HAAG — De Vegetarische Slager, producent van vleesvervangers, heeft in drie weken tijd via de uitgifte van een obligatielening 2,5 miljoen euro opgehaald.

Dat is veel sneller dan verwacht. Oorspronkelijk hadden beleggers tot 4 december de tijd om op de obligatielening in te tekenen via NPEX, het handelsplatform voor het midden- en kleinbedrijf. De snelgroeijende onderneming gebruikt het geld voor de bouw van een nieuwe fabriek in Breda, met een capaciteit van 50 miljoen vege-

tarische maaltijdcomponenten per jaar. Oprichter Jaap Korteweg zegt verrast te zijn door het snelle succes van de obligatielening. “Het laat zien hoe groot de belangstelling van beleggers is in duurzame producten.”

Akkerbouwer Korteweg startte de Vegetarische Slager in 2008. Inmiddels telt het bedrijf meer dan 2600 verkooppunten en worden de vleesloze gehaktballen, hamburgers en andere producten verkocht in dertien landen. Eerder dit jaar werd Korteweg uitgeroepen tot de beste ondernemer van 2015.

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion
Aruba Limpi

☎ 583-8383

AMIGOE

Bezoek onze website

www.amigoe.com

Dieselschandaal drukt VW in rode cijfers

WOLFSBURG — Volkswagen is in het derde kwartaal diep in de rode cijfers gedoken als gevolg van het dieselschandaal rond de Duitse autofabrikant. Het bedrijf heeft voorlopig 6,7 miljard euro opzij gelegd om de kosten van de affaire te dekken, 200 miljoen euro meer dan eerder was voorzien. Daardoor reesteerde onder de streep een verlies van 1,7 miljard euro, tegen een winst van bijna 3 miljard euro een jaar eerder.

Het is het eerste kwartaalverlies voor Volkswagen in zeker vijftien jaar. Ook tijdens de voor de automobielandustrie zware jaren na de financiële crisis in 2008 wist het autoconcern, zij het soms met hangen en wurgen, het hoofd steeds boven water te houden. Vorig jaar werd nog een recordwinst geboekt. Volkswagen heeft de afgelopen jaren wereldwijd 11 miljoen dieselauto's verkocht die zijn uitgerust met software die ervoor zorgt dat de uitstoot van schadelijke gassen in laboratoriumtests veel lager uitvalt dan in de praktijk.

Het geld dat tot dusver opzij is gelegd, is vooral bedoeld om maatregelen te bekostigen die Volkswagen moet nemen om te zorgen dat alle dieselauto's weer aan de normen voldoen. Alleen al in Duitsland hebben de autoriteiten opdracht gegeven om alle betreffende wagens verplicht terug te halen naar de garage om het motormanagement te laten aanpassen. Voor de kosten van eventuele boetes en schadevergoedingen heeft Volkswagen nog geen voorziening getroffen, omdat die op dit moment nog niet zijn in te schatten. Al-

leen al in de Verenigde Staten, waar de milieudienst EPA de zaak vorige maand aan het rollen bracht, kan het boetebedrag oplopen tot omgerekend bijna 16 miljard euro. De voorziening voor het dieselschandaal zorgt er ook voor dat de voor heel 2015 beoogde winstgroei uit zicht is geraakt. Volkswagen gaf vandaag geen concrete prognose, maar voorspelde een aanzienlijke daling van de winst voor belastingen ten opzichte van 2014. Exclusief de voorziene kosten van het dieselschandaal kwam de operationele winst afgelopen kwartaal uit op 3,2 miljard euro, nagenoeg evenveel als een jaar eerder. In totaal 2,4 miljoen verkochte auto's zorgden voor een omzet van 51,5 miljard euro. Dat is ruim 5 procent meer dan in het derde kwartaal van 2014.

‘Ex-EU-commissarissen te snel naar bedrijf’

BRUSSEL — Negen van de 26 EU-commissarissen uit de vorige Europese Commissie staan op de loonlijst van een bedrijf of van een organisatie die met het bedrijfsleven is verbonden.

Dat voedt de vrees dat er een ongezond nauwe relatie is tussen het dagelijks bestuur van de Europese Unie en de zakenwereld. Dat melden de lobbywaakhonden Corporate Europe Observatory en Lobby Control vandaag in een rapport. Voor zeker acht functies van in totaal vier voormalige euro-commissarissen zou gelden dat die niet door de beugel kunnen vanwege mogelijke belangenverstrengeling. Onder hen Neelie Kroes, die adviseur is geworden van Bank of America Merrill Lynch. De huidige commissie, die vorig jaar aantrad, had hiervoor geen toestemming moeten geven, vinden de waakhonden. Dat de vorige commissievoorzitter José Manuel Barroso in het lobbycircuit is gedoken, valt ook in slechte aarde. SP-europarlementariër Dennis de Jong wil dat het integriteitsbeleid flink wordt aangescherpt. Hij memoreert dat commissievoorzitter Jean-Claude Juncker heeft verzekerd dat de hoogste ethische normen zouden worden gehanteerd bij de beoordeling van nieuwe banen van oud-commissarissen. De Jong stelt nu vast dat ‘aan belangenverstrengeling absoluut geen einde wordt gemaakt’. “Kennelijk heeft Juncker nog steeds niet door dat burgers deze banencarrousel als gevolg van vriendschapspolitiek zat zijn. Geen wonder dat de burgers in Europa geen enkel vertrouwen hebben in de Europese instellingen: de invloed van de lobby van grote bedrijven strekt zich uit tot op het hoogste niveau. Het laatste woord is hierover dan ook nog niet gezegd.”

Grootste verlies Noors staatsfonds in 4 jaar

OSLO — Het Noorse staatsinvesteringsfonds, het grootste staatsfonds en een van de grootste aandelenbeleggers ter wereld, heeft het grootste kwartaalverlies in vier jaar tijd geleden. Het is daarbij ook het tweede kwartaalverlies op rij, iets wat in zes jaar tijd niet is voorgekomen. Het fonds leed een verlies van bijna 29 miljard euro in

het derde kwartaal. Vooral op aandelenbeleggingen deed het slechte zaken, in een periode van hevige turbulentie op de financiële markten door zorgen over de Chinese economie.

Ook speculatie over een renteverhoging in de Verenigde Staten, wat de beurskoersen wereldwijd drukte, deed het fonds pijn.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	28-Oct				28-Oct		
DOW JONES	17695.74	0.65%		AEX	463.52	1.11%	
S&P 500 INDEX	2081.32	0.75%		ARCELMITTAL	5.26	3.89%	
NASDAQ	5068.66	0.77%		AEGON NV	5.53	1.93%	
AMAZON.COM INC	614.96	0.65%		AHOLD NV	18.25	0.83%	
APPLE INC	117.88	2.90%		AKZO NOBEL	64.04	2.15%	
BAIDU INC-SP ADR	170.14	-2.14%		ASML HOLDING NV	84.58	1.87%	
BERKSHIRE HATH-B	136.62	0.73%		DSM (KONIN)	48.10	1.92%	
CTIGROUP INC	53.39	1.48%		HAL TRUST	167.18	0.35%	
COCA-COLA CO	42.70	0.21%		HEINEKEN NV	63.36	3.99%	
WALT DISNEY CO	113.94	0.17%		ING GROEP NV	13.42	0.75%	
3D SYSTEMS CORP	10.58	1.49%		KPN (KONIN) NV	3.26	-1.51%	
EBAY INC	28.23	-0.49%		KONINKLIJKE PHIL	24.32	1.97%	
FACEBOOK INC-A	104.14	0.42%		RANDSTAD HOLDING	51.70	1.31%	
GENERAL ELECTRIC	29.36	-0.36%		RELX NV	15.40	0.26%	
ALPHABET INC-A	735.90	0.42%		ROYAL DUTCH SH-A	24.15	1.41%	
HEWLETT-PACKARD	27.91	1.68%		TOMTOM	9.96	1.38%	
HOME DEPOT INC	123.99	-0.41%		TOTAL SA	44.15	1.17%	
INTEL CORP	34.41	-0.17%		UNILEVER NV-CVA	41.44	0.77%	
JOHNSON&JOHNSON	99.99	-0.20%		W.P. STEWART HOL	330.62	-0.55%	
LINKEDIN CORP-A	210.00	0.09%		SCOTIABANK FUNDS	27-Oct		
MICROSOFT CORP	53.27	-0.79%		MONEY MARKET	13.0662	0.00%	
PROCTER & GAMBLE	76.72	-0.74%		US DOLLAR BOND	2.6475	0.14%	
ROYAL DUTCH-ADR	53.48	1.92%		GLOBAL GROWTH	2.3964	-0.79%	
STARBUCKS CORP	63.17	0.73%		US GROWTH	12.5640	-0.51%	
TWITTER INC	25.87	-0.68%		CANADIAN GROWTH	2.4980	-1.41%	
WAL-MART STORES	67.50	0.03%		FUNDS	27-Oct		
WHOLE FOODS MKT	30.04	-0.50%		BGF CONT EUR FLEX	22.92	-0.46%	
EXCHANGE TRADED FND	28-Oct			BGF EMTK BOND	15.61	0.06%	
ALERIAN MLP - AMLP	13.08	3.30%		BGF FIX INC GBL OP	13.20	-0.08%	
ISH GBL HY BD - GHYG	47.92	0.17%		BGF GBL ALLOCATION	49.82	-0.32%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	85.58	0.14%		BGF USD CORE BOND	16.94	0.18%	
ISH SELECT DIV - DIVY	77.17	0.70%		BGF USD HI YIELD BND	27.98	0.00%	
ISH MSCI EMKT - EEM	35.75	0.55%		TEMPLETON GBL BND	23.02	-0.43%	
ISH MSCI PAC - EPP	40.14	0.05%		TEMPLETON ASIAN SM	40.38	-0.25%	
ISH RUSSELL - INVY	123.16	0.96%		CURRENCIES	28-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	117.94	0.59%		YENUSD	120.4700	0.07%	
ISH EUROPE - IEV	42.68	1.31%		EURUSD	1.1084	0.42%	
POWERSH-QQQ	113.49	0.36%		CANUSD	1.3130	-0.96%	
POWERSHARES DB C	15.18	1.95%		GBPUSD	1.5327	0.15%	
SPDR S&P INT DIV-DWCX	36.68	0.82%		COMMODITIES	28-Oct		
SPDR S&P MID 400	263.25	1.54%		OIL WTI	45.68	0.74%	
SPDR S&P 600 SNA	104.68	2.12%		GOLD	1179.42	1.08%	
VANGUARD REIT - VNO	80.94	0.33%		SILVER	16.3314	2.83%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	53.90	0.73%		WHEAT	509.2500	0.05%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Leerzame finale voor turnsters

De Amerikaanse Simone Biles werd uiteindelijk met haar team wereldkampioen in Glasgow.

GLASGOW — Het was even schakelen, erkende Sanne Wevers. De Nederlandse turnsters bereikten zaterdag de finale op de WK in Glasgow en verzekerden zich daarmee van deelname aan de Olympische Spelen. De teamfinale gisteren was een extraatje.

“Een cadeautje”, zei bondscoach Gerben Wiersma. Maar daarvoor was het best lastig opladen. “Je merkte ‘s ochtends al dat er een ander sfeertje hing dan zaterdag. Dat was de dag waarop we maanden gefocust waren.” Wevers en haar teamgenotes kwamen uit op de achtste en laatste plaats. Dat zat er een beetje in. Slechts bij een foutloze rondgang zou er, en dan nog heel mischien, een plaatsje te win-

nen zijn tussen landen die allemaal op de Spelen van Londen 2012 actief waren. Nederland startte stabiel op vloer en sprong. In het systeem met drie turnsters per toestel zonder schrapresultaat is elk foutje fataal. Op brug ging het mis bij Lieke Wevers, die enigszins duizelig (‘ik weet ook niet waarom’) aan dat toestel begon. “Het liep niet lekker, ik moest te veel improviseren en miste de leg-ger.” Ze kwam ruim 3 pun-

ten lager uit dan zaterdag. Zus Sanne had vervolgens geen lekkere oefening op balk, waar ze in het begin een combinatie miste. Ze bleef op de been maar kwam ook niet in de buurt van haar score van zaterdag. Het was een leerzame avond, erkende Tisha Volleman, maandag pas zeshien geworden en zowel op vloer als op sprong nog beter dan in de kwalificaties. “Ik was best zenuwachtig. Zaterdag ging het goed, dat wilde ik op dit podium nog een keer meemaken.” Tijdens de laatste twee rotaties, waarin ze niet in actie kwam, ving ze nog

een glimp op van de Amerikaanse wereldkampioenen. Simone Biles, Aly Raisman, het zijn idolen. “Net als de Russinnen en de Chinese turnsters. Het is goed om op dit niveau een wedstrijd mee te maken, maar ook om te leren hoe je na de kwalificaties weer omschakelt.” Op de vloer turnde ze opnieuw haar eigen element. De ‘Volleman’: een hele draaisprong met afzet en landing van één been, waarbij het geheven been licht gebogen vooruitgestoken is. De internationale turnfederatie FIG moet nu nog instemmen. Dan staat het C-element van de Eindhovense in de boeken.

Schorsing olympisch kanokampioen Smith

MELBOURNE — De Australische sport is getroffen door een smadelijk dopinggeval. Kanovaarder Tate Smith, die op de Olympische Spelen van Londen in 2012 een gouden medaille veroverde in de vierpersoonskajak (K4), is voor twee jaar geschorst

wegens het gebruik van de verboden anabole steroïde stanozolol. Smith is de eerste Australische olympisch kampioen die een doping-schorsing krijgt opgelegd. De 33-jarige kanovaarder werd in juli vorig jaar betrapt na een controle in Hongarije. Hij ging in be-

roep tegen zijn straf bij het internationaal sporttribunaal CAS, maar dat handhaafde de schorsing, die met terugwerkende kracht vanaf 8 september 2014 is ingegaan. Het betekent dat Smith niet aan de Olympische Spelen van Rio kan meedoen.

Quintana zet hoog in: Tour en Rio winnen

BOGOTÁ — De Colombiaanse wielrenner Nairo Quintana zet hoog in voor volgend seizoen. De 25-jarige klismspecialist wil in 2016 eerst de Tour de France winnen en daarna de wegrace op de Olympische Spelen van Rio. “Ik beloof dat ik voor goud ga in Rio”, zei de renner van Movistar op een sponsorbijeenkomst in Bogotá.

“Ik prepareer me voor de Tour, die wil ik winnen. Extra voorbereiding op Rio is dan niet nodig, want als het goed gaat kom ik uit de Ronde van Frankrijk met een topconditie”, aldus de nummer twee van de Tour in dit jaar. “Het parcours in Rio is zeer heuvelachtig en dat past goed bij mij. Ik heb ook een team dat me kan helpen aan een medaille. Ik zie het eerder als een verplichting dan een uitdaging om voor goud te gaan in Rio.” Quintana is niet de eerste renner die zowel de Tour als de Olympische Spelen wil winnen. De Brit Chris Froome, dit jaar winnaar van de Tour, sprak ook al deze ambitie uit.

Zivkovic brengt Willem II verder in beker

DEVENTER — Willem II heeft gisteravond niet zonder moeite de achtste finales bereikt van het KNVB-bekertoernooi. De Tilburgse Eredivisieploeg kreeg in Deventer ruim een uur flinke tegenstand van eerstedivisieclub Go Ahead Eagles. Richairo Zivkovic hielp de Tilburgers over het dode punt heen. Hij opende in de 66e minuut de score en was zes minuten daarna opnieuw trefzeker: 0-2.

Go Ahead Eagles was eerst in de 63e minuut nog heel dicht bij de openingstreffer. Aanvoerder Bart Vriens kopte in vrijstaande positie op de lat. Kort daarna sloeg Zivkovic toe en was het verzet van de thuisclub gebroken. PSV won na een moeizaam eerste uur toch nog eenvoudig van hoofdklasser SC Genemuiden. Spits Luuk de Jong opende de score na acht minuten maar daarna kreeg de kampioen de kansen lang niet benut. Gastón Pereiro brak de ban door twee keer

te scoren in de 61e en 63e minuut waarna Davy Pröpper van afstand prachtig het doel trof en Héctor Moreno zijn eerste doelpunt in Eindhovense dienst maakte. Pereiro maakte zijn hattrick compleet en bracht de eindstand op het bord. De amateurs van Capelle kegelden na MVV ook FC Dordrecht uit het beker-toernooi. In Dordrecht werden de ‘Schapenkoppen’ in de verlenging verslagen door de topklasser met een prachtig doelpunt van Jordao Pattinama. Hij lepelde de bal vanaf de middenlijn over de Dordtse keeper heen. Ook de amateurs van VVSB verrasten door de profs van FC Emmen te verslaan. De club uit Noordwijkerhout won met 3-1. Heracles liet zich in Almelo niet verrassen door Koninklijke HFC: 3-1. FC Den Bosch schakelde Almere City uit (0-3) en in Groesbeek won Achilles '29 met 2-1 van Spakenburg. Topklasser HHC uit Hardenberg was op bezoek bij eersteklasser VV Berkum te sterk: 0-3.

Afgang Arsenal in League Cup

SHEFFIELD — Arsenal beleefde gisteravond een afgang in de League Cup. In de vierde ronde ging de medekoploper van de Premier League met 3-0 onderuit bij Sheffield Wednesday, dat uitkomt op het tweede profniveau in Engeland.

Voor de thuisploeg kwamen Ross Wallace, Lucas João en Sam Hutchinson tot scoren. Glenn Loovens speelde als aanvoerder de gehele wed-

strijd bij Sheffield Wednesday. Ook landskampioen Chelsea redde het niet. De ploeg van de geplaagde trainer José Mourinho verloor

na strafschoppen bij Stoke City (5-4). Na negentig minuten en de verlenging was de stand 1-1. Voor Stoke City opende Jonathan Walters de score. Loïc Rémy dwong in de extra tijd een verlenging af. Daarin werd niet gescoord waarna Eden Hazard de vijfde en laatste strafschop namens Chelsea

miste. Ibrahim Afellay werd bij Stoke in de 76e minuut gewisseld. Everton schakelde Norwich City uit na strafschoppen (4-3). De eindstand na negentig minuten en na de verlenging was 1-1. Hull City zette Leicester City uit het toernooi (5-4 na strafschoppen, 1-1 na verlenging).

Sjarapova *verslaat* ook Halep

SINGAPORE — Tennisster Maria Sjarapova heeft gisteren aangetoond dat ze na langdurig blessureleed weer helemaal terug is. De Russische nummer vier van de wereld won ook haar tweede groepswedstrijd bij de WTA Finals in Singapore, tegen de Roemeense favoriete Simona Halep: 6-4 en 6-4.

Met een enorme schreeuw vierde Sjarapova haar tweede winstpartij in Singapore, die haar op de drempel van de halve finales brengt. De Russin vierde zondag haar rentree in het WTA-circuit met een overwinning in drie sets op Agnieszka Radwanska uit Polen. Sjarapova (28)

kwam sinds haar verloren halve finale op Wimbledon tegen Serena Williams amper meer in actie vanwege blessures. De voormalige nummer één van de wereld sluit de groepsfase af tegen Flavia Pennetta, de Italiaanse die eerder op de dag Radwanska klopte.

Petra Kvitová heeft in de groepsfase van de WTA Finals vandaag haar eerste zege geboekt. De Tsjechische tennisster, als vierde geplaatst in Singapore, versloeg haar landgenote Lucie Safarova in twee sets: 7-5 en 7-5. Beide speelsters hadden hun eerste duel verloren. Kvitová van de Duitse Angelique Kerber, Safarova van de Spaanse Garbiñe Muguruza, de nummer twee van de plaatsingslijst bij het eindejaars-toernooi.

Bayern raast langs Wolfsburg

Arjen Robben (l) wordt bij een doelpoging gestuit door keeper Diego Benaglio.

WOLFSBURG — Bayern München heeft gisteravond in het Duitse bekertoernooi VfL Wolfsburg onttroond als titelhouder. De

landskampioen was in de Volkswagen Arena met 3-1 te sterk voor de ploeg van aanvaller Bas Dost. Bij de rust al leidde Bay-

ern met 3-0. Douglas Costa en Thomas Müller (twee) kwamen tot scoren. Na de pauze deed André Schürrle pas in de laatste minuut iets terug namens de thuisploeg. Arjen Robben, die afgelopen zaterdag na een liesblessure zijn rentree in het basisteam tegen FC Köln (4-0) opfleurde met een doelpunt, begon bij Bayern op de bank. Hij mocht in de 67e minuut invallen voor Kingsley Coman. Dost speelde zonder succes de gehele wedstrijd bij Wolfsburg, dat volgende week dinsdag bij PSV op bezoek gaat voor de Champions League. Robert Lewandowski bleef deze keer tegen Wolfsburg droog staan. De Poolse aanvaller kwam eind september in de tweede helft van de topper tegen VfL Wolfsburg (5-1) als invaller vijf keer tot scoren. Hij begon toen in de 51e minuut zijn ongekende reeks en produceerde in de 60e minuut al nummer vijf. Eintracht Frankfurt, zonder aanvaller Luc Castaignos, verloor pijnlijk met 1-0 bij Erzgebirge Aue, dat in de derde Bundesliga uitkomt. FSV Mainz 05 moest met 1-2 buigen voor 1860 München, dat in de tweede Bundesliga speelt. Salomon Kalou (ex-Feyenoord) scoorde twee keer voor Hertha BSC in de uitwedstrijd tegen FSV Frankfurt (1-2 na verlenging).

Derde WK-medaille Van Weeghel

DOHA — De Nederlandse paralympische atletiekploeg heeft gisteren op de wereldkampioenschappen in Doha drie medailles aan de oogst toegevoegd. Debutante Lara Baars (18) won verrassend zilver bij het kogelstoten. Wheeler Margriet van den Broek pakte het brons op de 400 meter evenals Kenny van Weeghel bij de mannen. Voor wheeler Van Weeghel was het zijn derde medaille deze week na het goud op de 200 meter en brons op de 100 meter. Lara Baars verbeterde haar persoonlijke record dinsdag met 36 centimeter, stootte de kogel naar 6,80 meter en kwalificeerde zich daarmee ook voor de Paralympische Spelen volgend jaar in Rio. De Nederlandse ploeg heeft tot nu toe twee gouden, drie zilveren en zes bronzen medailles gewonnen in Doha. Het toernooi duurt nog tot en met zaterdag.